

**Sprawozdanie opisowe z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Rudzie Śląskiej
za 2013 rok**

SPIS TREŚCI

I. Struktura wydatków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w roku 2013	str. 3
II. Informacje ogólne	str. 3 - 4
III. Zadania statutowe realizowane przez Ośrodek w 2013 roku	str. 4 - 9
IV. Charakterystyka osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2013 r.	str. 10 - 11
V. Szczegółowe sprawozdania komórek organizacyjnych Ośrodka	str. 12
1. Dział Pomocy Środowiskowej	str. 12 - 16
2. Dział Świadczeń	str. 16 - 17
3. Dział Opieki nad Osobami Starszymi i Niepełnosprawnymi	str. 18 - 29
4. Dział ds. Asysty Rodzinnej	str. 29
5. Dział Obsługi i Finansowania Opieki nad Dzieckiem	str. 29 - 34
6. Dział Pieczy Zastępczej	str. 35
7. Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Pomocy Materialnej Uczniom	str. 35 - 43
8. Dział Dodatków Mieszkaniowych	str. 43 - 44
9. Dział Klub Integracji Społecznej	str. 44 - 50
10. Dział Realizacji Projektów	str. 50 - 55
11. Samodzielne Stanowisko ds. Kontroli	str. 55 - 56
12. Samodzielne Stanowisko ds. Audytu Wewnętrznego	str. 56
13. Samodzielne Stanowisko Pomocy Psychologicznej	str. 57
14. Samodzielne Stanowisko Głównego Specjalisty ds. Analiz Społecznych	str. 57
15. Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Osób Niepełnosprawnych	str. 58 - 60
16. Dział Techniczno - Gospodarczy	str. 60 - 63
VI. Zasoby kadrowe MOPS	str. 64 - 66
VII. Plan potrzeb Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na 2014 r.	str. 67 - 68

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

- Załącznik nr 1** - Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2013 rok wraz z potrzebami związanymi z ich realizacją w roku 2014
- Załącznik nr 2** - Roczne sprawozdanie z działalności i efektów pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej - organizatora pieczy zastępczej za rok 2013 oraz zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej
- Załącznik nr 3** - Miejska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych - Sprawozdanie z realizacji w roku 2013 projektów socjalnych C1 - Zintegrowany system pomocy społecznej

I. STRUKTURA WYDATKÓW MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ROKU 2013

Źródła finansowania zadań Ośrodka

Środki z Budżetu Państwa -	46 323 580,26 zł , co stanowi 54%
Środki z Budżetu Miasta -	38 743 337,16 zł , co stanowi 45%
Środki z Europejskiego Funduszu Społecznego	796 275,68 zł, co stanowi 0,93%
Suma:	85 863 193, 10 zł

1) W środkach z Budżetu Państwa zawierają się kwoty pozyskane dodatkowo, tj:

a) dotacja na dofinansowanie kosztów zatrudnienia, w ramach resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2013

- koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej kwota 40 011,48 zł

- asystentów rodziny kwota 86 412, 00 zł

b) środki na dofinansowanie do wynagrodzeń dla nowopowstałych rodzin zastępczych zawodowych, w ramach resortowego programu wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej w kwocie
17 666,00zł

c) na zadania związane z wsparciem budownictwa socjalnego kwota 119 995,46 zł

2) w środkach finansowych z Budżetu Miasta zawierają się m.in. środki z profilaktyki w wysokości
1 567 294,73 zł

3) W ramach realizacji projektów unijnych w 2013 roku wydatkowano środki z Europejskiego Funduszu Społecznego na projekt systemowy „Ruda Śląska - szansą dla wszystkich” - kwotę **796 275,68 zł**.

II. INFORMACJE OGÓLNE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej jest jednostką organizacyjną Miasta Ruda Śląska, powołaną uchwałą Miejskiej Rady Narodowej w Rudzie Śląskiej Nr 55/XIII/90 z dnia 28 lutego 1990 roku w sprawie utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, dla realizacji zadań pomocy społecznej. Podstawę działalności Ośrodka stanowi ustawa o pomocy społecznej. Przedmiotem działalności Ośrodka w 2013 r. były zadania wynikające z:

- ustawy o pomocy społecznej,
- ustawy o samorządzie gminnym,
- ustawy o samorządzie powiatowym,
- ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy o zatrudnieniu socjalnym,

- ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawy o systemie oświaty,
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy o finansach publicznych,
- ustawy o rachunkowości,
- ustawy - Prawo zamówień publicznych,
- ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawy o cudzoziemcach,
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- kodeksu postępowania administracyjnego,
- statutu.

III. ZADANIA STATUTOWE REALIZOWANE PRZEZ OSRODEK W ROKU 2013

1. Ośrodek realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej obejmujące w szczególności:

- 1) przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń,
- 2) prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- 3) prowadzenie pracy socjalnej,
- 4) analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- 5) realizację zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- 6) rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

2. Ośrodek realizuje zadania własne Miasta o charakterze obowiązkowym polegające na:

- 1) opracowaniu i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- 2) sporządzaniu corocznie oceny zasobów Miasta w zakresie pomocy społecznej,
- 3) udzielaniu schronienia, zapewnianiu posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- 4) przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków okresowych,
- 5) przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków celowych,
- 6) przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,

- 7) przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- 8) przyznawaniu zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- 9) opłacaniu składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
- 10) prowadzeniu pracy socjalnej,
- 11) organizowaniu i świadczeniu usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych w miejscu zamieszkania z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 12) prowadzeniu i zapewnieniu miejsc w mieszkaniach chronionych,
- 13) dożywianiu dzieci,
- 14) sprawieniu pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- 15) kierowaniu do domu pomocy społecznej i ponoszeniu odpłatności za pobyt mieszkańca Miasta w tym domu,
- 16) pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- 17) sporządzaniu sprawozdawczości oraz przekazywaniu jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- 18) przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków stałych,
- 19) opłacaniu składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

3. Ponadto Ośrodek realizuje zadania własne Miasta polegające na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków specjalnych celowych,
- 2) przyznawaniu i wypłacaniu pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- 3) prowadzeniu i zapewnieniu miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowaniu do nich osób wymagających opieki,
- 4) podejmowaniu innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzeniu i realizacji programów osłonowych,
- 5) współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

4. Ośrodek realizuje zadania zlecone Miastu, do których należy:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,

- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej,
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

5. Ośrodek realizuje zadania własne powiatu polegające na:

- 1) opracowaniu, realizacji i koordynacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- 2) prowadzeniu specjalistycznego poradnictwa,
- 3) przyznawaniu pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
- 4) udzielaniu pomocy w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się,
- 5) udzielaniu pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mających trudności w integracji ze środowiskiem,
- 6) prowadzeniu i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczaniu w nich skierowanych osób,
- 7) prowadzeniu mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 8) współpracy z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej,

- 9) udzielaniu informacji o prawach i uprawnieniach,
- 10) szkoleniu i doskonaleniu zawodowym kadr pomocy społecznej z terenu miasta Ruda Śląska,
- 11) doradztwie metodycznym dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu miasta Ruda Śląska,
- 12) podejmowaniu innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów ostonowych,
- 13) sporządzaniu sprawozdawczości oraz przekazywaniu jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- 14) sporządzaniu corocznie oceny zasobów powiatu w zakresie pomocy społecznej.

6. Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez Ośrodek należy:

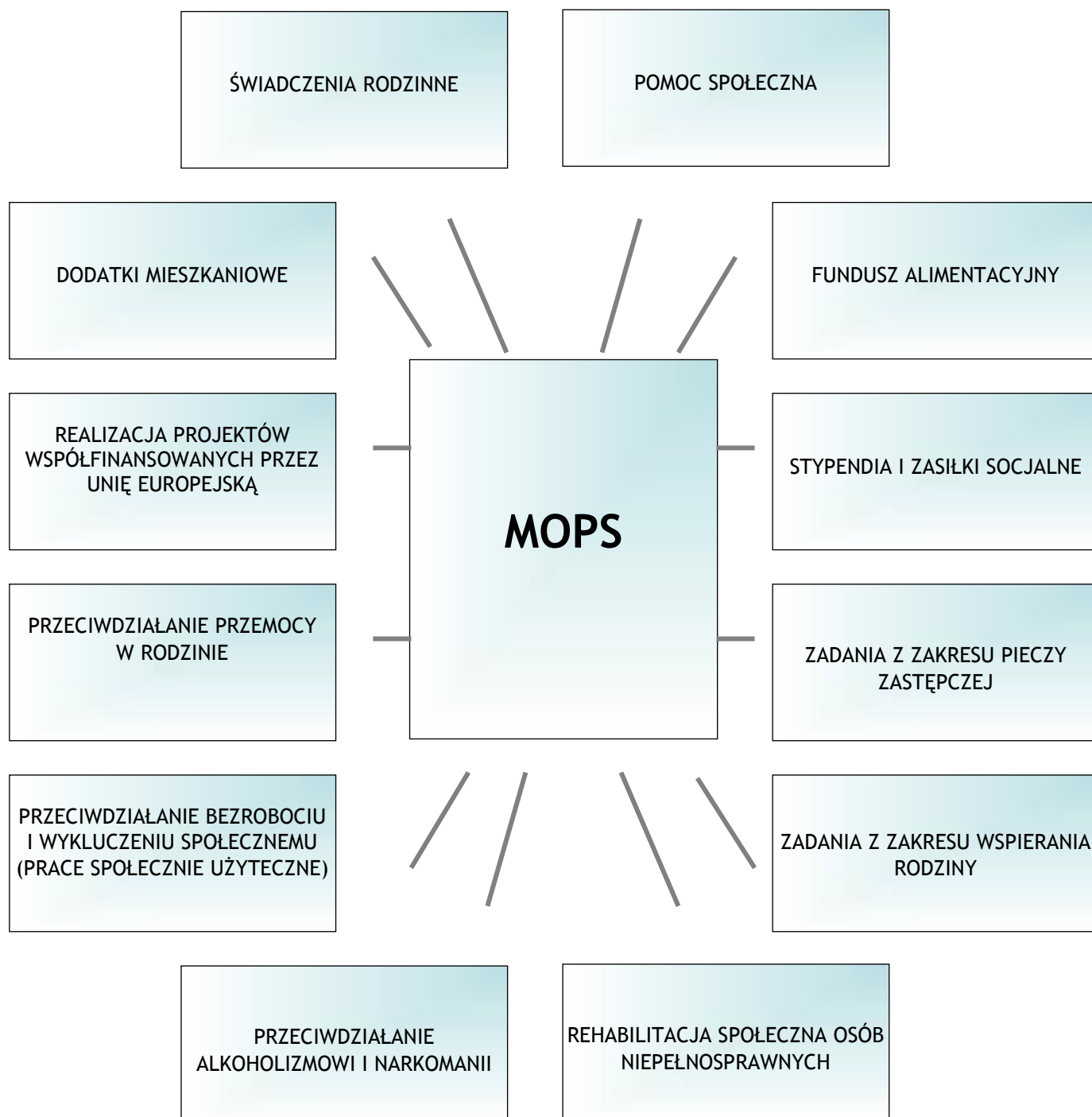
- 1) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- 2) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 3) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- 4) udzielanie cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej pomocy w zakresie interwencji kryzysowej.

7. Wykonywanie przez Ośrodek innych zadań realizowanych przez powiat obejmujących:

- 1) dofinansowania do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- 2) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, realizowanych w odpowiedzi na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych,
- 3) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- 4) dofinansowanie działania warsztatów terapii zajęciowej,
- 5) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- 6) przedstawianie wniosków do planów finansowo - rzeczowych PFRON w zakresie zadań realizowanych przez miasto Ruda Śląska oraz sprawozdań rzeczowo - finansowych o zadaniach zrealizowanych z otrzymanych środków finansowych z PFRON,
- 7) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności w zakresie realizacji ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa - w ramach środków finansowych otrzymywanych przez Miasto z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,

- 8) opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych,
- 9) podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności,
- 10) dofinansowanie rehabilitacji dzieci i młodzieży,
- 11) przystępowanie do programów, o których mowa w przepisie art. 47 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o rehabilitacji zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz realizacja zadań objętych tymi programami.

**Wizualizacja graficzna zadań realizowanych
przez Ośrodek w 2013 r.**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej stanowi centrum świadczeń socjalnych Miasta Ruda Śląska, realizując zapisy wymienionych wcześniej ustaw.

IV. CHARAKTERYSTYKA OSÓB I RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W 2013 r.

Tabela powyższa przedstawia liczbę rodzin, w których występują określone w ustawie dysfunkcje oraz liczbę osób w tych rodzinach, jednakże należy podkreślić, że często u jednej osoby bądź w jednej rodzinie dysfunkcje te występują łącznie np. ubóstwo jako główna przyczyna może być spowodowana bezrobociem, niepełnosprawnością i długotrwałą chorobą, bądź innymi wymienionymi wyżej powodami.

1) Powody przyznania pomocy (według wymagań sprawozdawczych do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej)

Powód trudnej sytuacji życiowej (dysfunkcja)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	2321	6349
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	189	237
Potrzeba ochrony macierzyństwa	369	1749
w tym wielodzietność	134	777
Bezrobocie	1762	5318
Niepełnosprawność	1570	3553
Długotrwała lub ciężka choroba	968	1710
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego - ogółem	508	2110
w tym rodziny niepełne	348	1197
rodziny wielodzietne	177	1058
Przemoc w rodzinie	74	254
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
Alkoholizm	344	736
Narkomania	13	28
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	105	180
Trudności w integracji osób, które uzyskały status uchodźcy	0	0
Zdarzenie losowe	240	497

Sytuacja kryzysowa	14	41
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	47	139

Tabela powyższa przedstawia liczbę rodzin, w których występują określone w ustawie dysfunkcje oraz liczbę osób w tych rodzinach, jednakże należy podkreślić, że często u jednej osoby bądź w jednej rodzinie dysfunkcje te występują łącznie 11p. ubóstwo jako główna przyczyna może być spowodowana bezrobociem, niepełnosprawnością i długotrwałą chorobą, bądź innymi wymienionymi wyżej powodami.

2) Typy rodzin objętych pomocą w 2013 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem	4536	10557
o liczbie osób: 1	2193	2193
2	655	1310
3	614	1842
4	544	2176
5	313	1565
6 i więcej	217	1471
W tym rodziny z dziećmi ogółem	1796	6818
o liczbie dzieci: 1	688	1828
2	605	2270
3	317	1509
4	113	657
5	39	266
6	21	167
7 i więcej	13	121
Rodziny niepełne ogółem	667	2002
o liczbie dzieci: 1	307	639
2	202	627
3	115	473
4 i więcej	43	263
Rodziny emerytów i rencistów ogółem	367	638
o liczbie osób: 1	244	244
2	55	110
3	32	96
4 i więcej	36	188

Niniejsza tabela zawiera rodziny korzystające ze wszystkich form pomocy, tj.: zarówno materialnej jak i usługowej oraz pracy socjalnej.

V. SZCZEGÓŁOWE SPRAWOZDANIA KOMÓREK ORGANIZACYJNYCH OŚRODKA

1. DZIAŁ POMOCY ŚRODOWISKOWEJ

Dział Pomocy Środowiskowej jest największym działem merytorycznym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, grupującym pracowników socjalnych wykonujących swą pracę w środowisku zamieszkania osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

W celu ułatwienia kontaktów klientów pomocy społecznej z pracownikiem socjalnym, pracują oni w Sekcjach Pracowników Socjalnych zlokalizowanych we wszystkich dzielnicach Miasta, udzielając wsparcia i pomocy rodzinie. Pomoc ta obejmuje zarówno wsparcie o charakterze materialnym, w formie usług opiekuńczych oraz o charakterze niematerialnym - w formie pracy socjalnej.

Pracownik socjalny, działając na wniosek mieszkańca naszego Miasta oczekującego pomocy, przeprowadza w miejscu zamieszkania tej osoby wywiad środowiskowy. Wywiad taki pozwala określić sytuację życiową danej osoby, rodziny, nakreślić jej problemy i wspólnie z nią ustalić plan działań pozwalający na rozwiązanie tych problemów. Wywiad przeprowadzany jest na każdorazowy wniosek klienta. Pracownik socjalny odwiedza rodzinę często wielokrotnie, wspierając i motywując swych klientów do aktywności w zakresie rozwiązywania, najczęściej wielu, różnorodnych problemów. Często pracownik socjalny podejmuje działania z urzędu, o charakterze interwencyjnym, kiedy krzywdzone jest np. dziecko, osoba starsza lub niepełnosprawna. Często działania takie są podejmowane na wniosek policji, straży miejskiej, sąsiadów itp.

Na podstawie rozpoznania, przez pracownika socjalnego, potrzeb swoich klientów w zakresie materialnym, usług socjalnych, wsparcia psychologicznego i pedagogicznego konstruowany jest plan pomocy dla indywidualnych klientów i grup wymagających wsparcia o różnym charakterze.

Pracownik socjalny w zakresie wielu różnorodnych zadań pomocowych korzysta z konsultacji i wsparcia innych instytucji, włączając je do kręgu wsparcia rodziny - mowa tu o kuratorach sądowych, pedagogach szkolnych, psychologach. Problemy o szczególnym stopniu trudności są omawiane na Zespołach Interdyscyplinarnych, w których biorą udział wszyscy specjaliści, których wiedza może wspomóc pracownika socjalnego w jego pracy.

Pracownik socjalny mając kontakt z różnymi grupami osób i ich problemami, dokonuje także oceny zjawisk rodzących zapotrzebowanie na różne formy pomocy, służące poprawie jakości życia i funkcjonowania w środowisku zamieszkania.

Dzielnicowa Sekcja Pracowników Socjalnych pełni także dla mieszkańców danej dzielnicy funkcję informatora odnośnie miejskiej infrastruktury pomocowej, ułatwia kontakt z innymi instytucjami, udziela pomocy w załatwieniu różnych spraw urzędowych, pełni także ważną rolę rzecznika spraw wielu osób, które nie posiadają odpowiedniej wiedzy i umiejętności pozwalającej na samodzielne załatwienie różnych osobistych problemów.

Kontakty z pracownikiem socjalnym obejmują nierzadko konieczność dotykania bardzo osobistych sfer życia klientów pomocy społecznej, w związku z czym jest on zobowiązany do zachowania tajemnicy służbowej.

Jednym z zadań obowiązkowych gminy realizowanych przez Dział jest prowadzenie pracy socjalnej rozumianej jako zawodowa działalność skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

W zakres tych działań wchodzi pomoc w załatwianiu wszelkiego rodzaju spraw urzędowych, doradztwo, w tym prawne i psychologiczne, pomoc w utrzymaniu kontaktu z otoczeniem oraz zacieśnianiu więzi rodzinnych, integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem, pomoc w adaptacji i usamodzielnieniu osób opuszczających rodziny zastępcze, placówki wychowawcze, placówki resocjalizacyjne i zakłady karne, a także pomoc osobom bezdomnym w realizacji indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności.

Praca socjalna wymaga współpracy pracownika socjalnego z wieloma podmiotami, a w szczególności organizacjami społecznymi, instytucjami charytatywnymi, służbą zdrowia, szkołami w celu przeprowadzenia wspólnych oraz uzupełniających działań.

Wykaz siedzib dzielnicowych Sekcji Pracowników Socjalnych:

- Ruda, ul. Wolności 14,
- Godula, ul. Przedszkolna 6,
- Bykowina, ul. Kowalskiego 1,
- Halemba, ul. Solidarności 7,
- Kochłowice, ul. Ks. Tunkla 1a,
- Nowy Bytom, ul. Markowej 22,
- Wirek, ul. Jankowskiego 8,
- Bielszowice, ul. Bielszowicka 114.

Podstawowe dane dotyczące ilości spraw prowadzonych przez Dział Pomocy Środowiskowej:

Liczba wywiadów środowiskowych przeprowadzonych przez pracowników socjalnych z rodzinami i osobami w miejscu zamieszkania, w celu udzielenia pomocy społecznej w różnej formie to **10 617** w tym: 783 wywiady do Działu Opieki nad Osobami Starszymi i Niepełnosprawnymi, przekazywane do ośrodków w innych miejscowościach oraz w celu wydania decyzji zgodnie z art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych,

a) pełnych wywiadów środowiskowych - **1813**,

b) wywiadów kontrolnych przeprowadzonych w celu weryfikacji aktualnej sytuacji rodziny - **8804**

Liczba wywiadów w celu realizacji usług opiekuńczych w domach klientów chorych, starszych i niepełnosprawnych - **503**,

Liczba wywiadów i adnotacji urzędowych przeprowadzonych na potrzeby przyznawanych świadczeń rodzinnych - **288**.

Liczba wywiadów przeprowadzonych z rodziną osób ubiegających się o pomoc społeczną zobowiązaną

do udzielania pomocy tej rodzinie z racji obowiązku alimentacyjnego - **446**

Liczba adnotacji urzędowych dotyczących rodzin osób ubiegających się o pomoc społeczną zobowiązanych do udzielania pomocy tej rodzinie z racji obowiązku alimentacyjnego - **723**

Liczba wywiadów na dodatki mieszkaniowe - **1752**,

Liczba kontraktów socjalnych z - **207**

Ilość środowisk, w których jest prowadzona ewaluacja po zakończeniu kontraktu socjalnego - **103**

Ilość rodzin, w których prowadzono pracę socjalną - **3873**

Ilość zorganizowanych zespołów interdyscyplinarnych - **1368**

Liczba wywiadów u osób nieubezpieczonych dla potrzeb Wydziału Zdrowia Urzędu Miasta - **235**.

Dział Pomocy Środowiskowej prowadzi obsługę korespondencji pracowników socjalnych z różnymi instytucjami, organizacjami i osobami prywatnymi w ramach prowadzonych postępowań administracyjnych oraz pracy socjalnej.

Liczba zarejestrowanej korespondencji przychodzącej i wychodzącej z Działu Pomocy Środowiskowej dotyczącej spraw związanych z pomocą społeczną - **14 982**

Wydano **493** opinii dotyczących osób ubiegających się o zakwalifikowanie do przekształcenia lokalu mieszkalnego na lokal socjalny, rozłożenie zaległości czynszowych na raty i inne. Przygotowano informacje dotyczące **168** osób ubiegających się o przydział lokalu mieszkalnego z zasobów Miasta.

Załatwiono **157** wniosków w różnych sprawach mieszkańców związanych z problemami socjalnymi kierowanych przez Prezydenta Miasta Ruda Śląska.

Skierowano **52** pisma do organów ścigania w sprawach dotyczących udzielenia wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie.

Do Działu wpłynęło **545** zgłoszeń w sprawie objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym osoby nieposiadające takiego ubezpieczenia, w tym **396** zgłoszeń z Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta i **149** zgłoszeń na prośbę strony oraz ośrodków i szpitali z innych miast. W sprawach tych osób prowadzono postępowania administracyjne i przygotowano **419** adnotacji urzędowych w ramach prowadzonych działań.

Codzienne pracownicy Działu udzielają informacji dotyczących przyznanych świadczeń z pomocy społecznej około **91** osobom.

Dział prowadził także dokumentację programu żywnościowego PEAD, "Ruda Potrzebującym" (kwalifikację rodzin, wypełnianie kart przydziału żywności) - w roku 2013 z pomocy żywnościowej korzystało **1312** rodzin.

Do obowiązków Ośrodka w 2013r. należała także obsługa organizacyjno-techniczna Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wykonywana przez pracowników Działu.

W ramach realizacji tego zadania:

- przyjęto, rejestrowano i prowadzono ewidencję Niebieskich Kart- **191 „Niebieskich Kart – formularz A”**,

- przygotowano projekty:
 - zaproszeń dla poszczególnych członków Grup Roboczych, na pierwsze spotkanie Grupy, a w razie potrzeby na kolejne spotkania Grupy - **903**,
 - wezwań na spotkanie Grupy Roboczej oraz wysyłanie ich do osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, a w razie potrzeby ustalanie z koordynatorem Grupy sposobu dostarczenia wezwania - **237**,
 - informacji do koordynatorów dotyczących zmiany składów poszczególnych Grup Roboczych - **304**,
 - informacji do członków Grup Roboczych o zakończeniu działań w Grupie - **213**,
 - informacji do członków Grup Roboczych o zakończeniu działań w ramach procedury Niebieskiej Karty - **498**,
 - informacji do koordynatorów poszczególnych Grup Roboczych (w związku z wnioskiem o zakończenie działań) zawierających wskazówki Zespołu Interdyscyplinarnego, co do kontynuowania działań w ramach procedury Niebieska Karta - **15**,
 - pism innych, dotyczących prac Grup Roboczych i Zespołu Interdyscyplinarnego - **194**,
- współpracowano z instytucjami realizującymi procedurę Niebieskiej Karty w sprawach dotyczących gromadzenia dokumentacji związanej z prowadzeniem tej procedury,
- prowadzono kalendarz posiedzeń Zespołu oraz organizowano spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w tym:
 - przygotowywano projekty zaproszeń dla członków Zespołu - **24**,
 - przygotowywano dokumentację na spotkanie Zespołu,
 - protokołowano na spotkaniach Zespołu,
- przygotowano projekty uchwał podejmowanych przez Zespół - **328**,
- przygotowano projekt uchwały w sprawie odwołania i powołania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Rudzie Śląskiej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Przewodnicząca Zespołu przedłożyła sprawozdanie z jego pracy za 2012r. we wskazanym terminie (do 31.03.2013r.). Sprawozdanie za 2013r. zostanie złożone w terminie do 31.03.2014r.

Ponadto:

- w ramach bieżącej obsługi strony internetowej MOPS:
 - opracowywano i aktualizowano dane na podstawie wniosków zgłaszanych przez kierowników/ koordynatorów działów/ zespołów i sekcji Ośrodka - **106**,
 - aktualizowano informacje zamieszczane na stronie internetowej Ośrodka;
- przygotowywano do Wydziału Komunikacji Społecznej i Promocji Miasta Urzędu Miasta oraz innych instytucji i jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, a także

do prasy, informacje dotyczące działalności MOPS oraz wydarzeń o problematyce pomocy społecznej - 10.

Dział przygotowywał na bieżąco inne wnioski, prezentacje, projekty podziękowań, dyplomów i certyfikatów oraz sprawozdania w związku z poleceniami organów rządowych, samorządowych, a także potrzebami dykcji Ośrodka, w tym sporządzono Ocenę Zasobów Pomocy Społecznej w Mieście Ruda Śląska za 2012 rok.

2. DZIAŁ ŚWIADCZEŃ

W roku sprawozdawczym Dział Świadczeń wydał 28.811 decyzji administracyjnych w tym 1984 decyzje odmowne.

W ramach zadań własnych gminy udzielono pomocy na kwotę 11.551.937 zł.

Formy udzielanej pomocy:

- posiłek - dla 2.116 osób (w tym 310 osób dorosłych, 532 dzieci do 7 roku życia, 1.306 uczniów szkół podstawowych, gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych) na kwotę 1.293.148 zł (w ramach wieloletniego programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- dożywianiem bez wydania decyzji administracyjnych i przeprowadzenia wywiadu środowiskowego objęto 122 dzieci w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Koszt świadczeń - 22.010,-zł,
- zasiłek celowy na pokrycie niezbędnych potrzeb powstałych w wyniku zdarzenia losowego - dla 240 osób na kwotę 235.192,-zł,
- zasiłek celowy i w naturze - dla 3.179 osób na kwotę 3.303.057 zł, (w tym: zasiłki celowe specjalne dla 686 osób na kwotę 236.185 zł i świadczenia pieniężne na zakup żywności dla 2.685 rodzin na kwotę 2.038.988 zł),
- zasiłek okresowy - dla 2.389 osób na kwotę 4.059.697 zł (świadczenie to realizowano w całości z otrzymanej dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych),
- sprawienie pogrzebu- dla 44 osób na kwotę 37.722 zł,
- schronienie - dla 224 osób na kwotę 179.984 zł.

Ponadto realizowane były następujące gminne programy osłonowe:

1. Program „Oszczędzam z wodomierzem”

Program realizowany jest od kwietnia 2005 r. W roku 2013 udzielono pomocy łącznie 120 osobom na montaż 135 wodomierzy. Łączna kwota realizacji programu w 2013 r. wyniosła 9.909,82 zł.

2. Program „Pomoc dla potrzebujących”

Program realizowany jest od kwietnia 2012 r. W roku 2013 udzielono pomocy łącznie **56** osobom. Łączna kwota realizacji programu w 2013 r. wyniosła **6.652,26 zł.**

3. Program „Trojaczki i więcej - pomagamy szczęściu”

Program realizowany jest od czerwca 2013 r. W roku 2013 udzielono pomocy 6 rodzinom. Kwota realizacji programu w 2012 r. wyniosła **31.008,-zł.**

Udzielono także w ramach zadań własnych gminy pomocy w formie:

– zasiłku stałego dla **676** osób na kwotę **2.443.137 zł**

oraz opłacano składki na:

– ubezpieczenie zdrowotne za **547** osób pobierających zasiłki stałe na kwotę **189.014 zł,**

– ubezpieczenie zdrowotne za **9** osób realizujących kontrakt socjalny na kwotę **3.285 zł,.**

Dział Świadczeń udzielał pomocy w ramach projektu systemowego „Ruda Śląska - szansą dla wszystkich”, w formie zasiłków celowych specjalnych dla **56** osób na kwotę **62.150,90 zł.**

W sprawach wymagających dodatkowych wyjaśnień Kierownik Działu przyjął 518 osób udzielając informacji o świadczeniach, uprawnieniach i sposobie załatwiania spraw.

W Dziale Świadczeń przygotowywano i weryfikowano dane z zrealizowanych zadań do następujących meldunków i sprawozdań:

- a) program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” - świadczenia pieniężne na zakup żywności, posiłki, dowóz posiłków doposażenie stołówek szkolnych,
- b) program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” - udzielanie pomocy bez wydawania decyzji administracyjnej,
- c) meldunek kwartalny MK1, MK2 - za I kwartał i III kwartał,
- d) sprawozdanie MPiPS -03 półroczne i roczne,
- e) informacja dot. składek zdrowotnych i składek emerytalno-rentowych.

W Dziale przygotowywano również informacje i analizy na potrzeby MOPS i innych instytucji.

3. DZIAŁ OPIEKI NAD OSOBAMI STARSZYMI I NIEPEŁNOSPRAWNYMI

1) Realizacja usług opiekuńczych

W roku sprawozdawczym usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane były po przeprowadzonym konkursie ofert przez Fundację Lux Hominum z siedzibą w Tychach

a) Pomoc w formie usług opiekuńczych udzielana jest w miejscu zamieszkania osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób.

Usługi przyznawane są również osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują przede wszystkim pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem, jak również zabezpieczają osoby w środowisku, obniżając ewentualne koszty związane z umieszczeniem w domach pomocy społecznej.

Realizacja usług opiekuńczych

	2013
Roczny plan usług	505 157 zł
Liczba osób objętych pomocą	242
Cena usług	10,72 zł
Liczba zrealizowanych godzin	46 964,50 godz.
Przekazane transze zgodnie z konkursem	505 157 zł
Koszt zrealizowanych w 2013 roku usług	503 459,44 zł
Zwrot transzy za niezrealizowane usługi	1 697,56 zł
Zwrot dotacji po przeprowadzonej kontroli	525,28 zł
Ostateczny koszt realizacji usług opiekuńczych	502 862,30 zł

b) Zadania zlecone - specjalistyczne usługi opiekuńcze -

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22.09.2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz.1598 z późn. zmianami).

Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

	2013
<i>Roczny plan usług</i>	337 410 zł
<i>Liczba osób objętych pomocą</i>	82
<i>Cena usługi I</i>	18,27 zł
<i>Liczba zrealizowanych godzin</i>	18 432 godz
<i>Przekazane transze</i>	337 410 zł
<i>Koszt zrealizowanych w 2013 roku usług</i>	336 752,64 zł
<i>Zwrot transzy za niezrealizowane usługi</i>	657,34 zł
<i>Zwrot niewykorzystanej w 2013 r transzy</i>	252,54 zł
<i>Zwrot dotacji po przeprowadzonej kontroli</i>	666,86
<i>Ostateczny koszt specjalistycznych usług opiekuńczych</i>	335 833,26 zł

2) Kierowanie do Dziennego Domu Pomocy Społecznej

Dzienny Dom Pomocy Społecznej z siedzibą w Nowym Bytomiu przeznaczony jest dla 60 osób starszych i niepełnosprawnych wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

W okresie sprawozdawczym z usług Domu korzystało 67 osób, wykonano łącznie 13.046 osobodni. Pensjonariusze ponoszą odpłatność za usługi zgodnie tabelą odpłatności zawartej w Uchwale Rady Miasta oraz ponoszą koszty wyżywienia, w wysokości dziennej stawki żywieniowej, która wynosi 5,50zł.

Przy Dziennym Domu Pomocy Społecznej funkcjonuje od 2000 r. Klub Seniora. W okresie sprawozdawczym do Klubu uczęszczali 25 osób. Spotkania odbywają się w każdy czwartek w godzinach od 15⁰⁰ do 18⁰⁰. W roku 2013 odbyło się 48 spotkań. Działalność Klubu ma na celu przede wszystkim integrację ludzi samotnych. Dla członków Klubu organizowane są zajęcia terapeutyczne grupowe i indywidualne, dostosowane do możliwości i zainteresowań. Są to: kinezyterapia, ćwiczenia grupowe o charakterze ogólnousprawniającym i ogólnoregeneracyjnym, ćwiczenia relaksacyjne i rozluźniające, gry stolikowe (gra w karty, gra w szachy, gry planszowe), rozmowa, czytanie prasy, opowiadanie dowcipów, dyskusje np. przy czytaniu artykułów, zabawy, konkursy, imprezy okolicznościowe, śpiew przy akompaniamencie, nauka piosenek, spotkania urodzinowe oraz wycieczki.

3) Kierowanie do domów pomocy społecznej

Na terenie miasta Ruda Śląska, funkcjonowało w roku sprawozdawczym 5 domów pomocy społecznej

1. Dom Pomocy Społecznej „Senior”- jest to miejska jednostka organizacyjna pomocy społecznej 41-704 Ruda Śląska ul. Puszkina 7 Dom przeznaczony jest dla 150 osób przewlekle, somatycznie chorych. Stan mieszkańców Domu na dzień 31.12.2013 r. wynosi 150 osób.
2. Dom Pomocy Społecznej „Św. Elżbieta” 41-700 Ruda Śląska ul. Wolności 30 - Dom przeznaczony jest dla 80 osób starych. Stan mieszkańców Domu na dzień 31.12.2013 r. wynosi 80 osób.
3. Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie S.S. Boromeuszek, dla osób przewlekle psychicznie chorych. 41-707 Ruda Śląska ul. Oddziałów Młodzieży Powstańczej 3. Dom przeznaczony jest dla 53 osób. Stan mieszkańców Domu na dzień 31.12.2013 r. wynosi 53 osoby
4. Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie S.S. Boromeuszek dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie. 41-707 Ruda Śląska ul. Piłsudskiego 43. Dom przeznaczony jest dla 48 osób. Stan mieszkańców Domu na dzień 31.12.2013 r. wynosi 48 osób.
5. Dom Pomocy Społecznej Caritas Archidiecezji Katowickiej „Ośrodek dla Niepełnosprawnych Najświętsze Serce Jezusa”. 41-706 Ruda Śląska, ul. Kłodnicka 103. Dom przeznaczony jest dla 95 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie. Stan mieszkańców Domu na dzień 31.12.2013r. wynosi 95 osób.

Osoby, dla których organizowana pomoc w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania jest niewystarczająca kierowane są do domów pomocy społecznej odpowiedniego typu.

Domy Pomocy Społecznej działające na terenie Miasta Ruda Śląska

	2013
Wydatki w roku sprawozdawczym bez DPS „Senior”:	
W tym : - Budżet Miasta - 3 338 543,94 zł	6 962 120,94 zł
Budżet Wojewody - 3 623 577,00 zł	
Liczba osób objętych pomocą we wszystkich dps działających na terenie Rudy Śląskiej	473
Liczba osób umieszczonych w dps w roku sprawozdawczym	47
Liczba Osób oczekujących na dps	305
Liczba skompletowanych nowych wniosków	166
Liczba osób, które zrezygnowały z dps	37
Liczba osób, które zmarły w trakcie oczekiwania na dps	37

Pomimo funkcjonowania na Terenia Miasta 5 domów pomocy społecznej nie zabezpieczają one wszystkich potrzeb. Przede wszystkim nie jesteśmy w stanie zabezpieczyć w naszych Domach mężczyzn przewlekłe psychicznie chorych oraz dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie. Z tego powodu, jak również w nagłych przypadkach, konieczne jest kierowanie osób wymagających całodobowej opieki do domów pomocy społecznej funkcjonujących poza Rudą Śląską.

Domy Pomocy Społecznej poza powiatem

	2013
<i>Roczny plan</i>	3 037 437 zł
<i>Wydatki w roku sprawozdawczym</i>	2 822 127,17 zł
<i>Nieuregulowane rachunki za 2013 r.</i>	214 361,70 zł
<i>Liczba osób objętych pomocą w roku sprawozdawczym</i>	130
<i>Liczba osób umieszczonych w dps w roku sprawozdawczym</i>	16
<i>Liczba osób oczekujących na dps</i>	29
<i>Liczba skompletowanych nowych wniosków</i>	28
<i>Liczba osób, które zrezygnowały z dps</i>	14
<i>Liczba osób, które zmarły w trakcie oczekiwania na dps</i>	0

4) Kierowanie do środowiskowych domów samopomocy

Działalność Środowiskowych Domów Samopomocy finansowana jest ze środków wojewody.

Środowiskowy Dom Samopomocy jest placówką przeznaczoną dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Prowadzi swą działalność przez 5 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku, w godz. od 7.30 do 15.30.

Zajęcia w domu organizowane są w grupach oraz indywidualnie. Dom zapewnia uczestnikom spożywanie śniadania w ramach treningu kulinarnego oraz umożliwia spożywanie gorącego posiłku przyznanego w ramach zadania własnego gminy.

Głównym zadaniem placówki jest realizacja programu wspierająco-rehabilitacyjnego mającego służyć wszechstronnemu rozwojowi osób z zaburzeniami psychicznymi na miarę ich możliwości indywidualnych oraz przygotowaniu ich do codziennego życia tak, by byli zaradni, umieli sterować własnym zachowaniem i by mogli uczestniczyć w życiu społecznym.

Osoby ponoszą odpłatność za pobyt w placówce, w sytuacji, gdy dochód osoby kierowanej przekracza kwotę 250 % kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej określonej w ustawie o pomocy społecznej. Odpłatność za wyżywienie ustalana jest na poziomie stawki żywieniowej określonej zgodnie z kalkulacją obowiązujących cen towarów i usług.

1. Środowiskowy Dom Samopomocy w Rudzie Śląskiej - Halembie, ul. Kłodnicka 91

Dom przeznaczony jest dla 40 osób. Posiada wyłącznie miejsca dziennego pobytu. W okresie od 01.01.2013 r. do 31.12.2013 r. z pobytu dziennego skorzystały 52 osoby. W drodze otwartego konkursu ofert przekazano środki Wojewody w wysokości 520 230 zł. Po dokonanych zwrocie niewykorzystanej dotacji w wys. 14,06 zł oraz odsetek w kwocie 0,04 zł wykorzystana dotacja wyniosła 520 215,90 zł

2. Środowiskowy Dom Samopomocy w Rudzie Śląskiej - Rudzie przy ul. Wolności 30.

Dom przeznaczony jest dla 21 osób. W okresie od 01.01.2013 r. do 31.12.2013 r. z pobytu dziennego skorzystało 30 osób.

W drodze otwartego konkursu ofert przekazano środki wojewody w wysokości 286 020,00 zł

5) Kierowanie do mieszkań

Mieszkania Chronione dla seniorów

Na terenie Miasta znajdują się 2 mieszkania chronione dla osób starszych. Mieszkanie chronione w Rudzie Śląskiej 1 przy ul. Matejki zostało oddane do użytku w listopadzie 1998r. i przeznaczone jest dla 6 osób. W okresie od 01.01.2013r. do 31.12.2013r. z mieszkania skorzystało 7 osób. Stan na 31.12.2013 r.- 6 osób.

W lutym 2008 r. do użytku zostało oddane mieszkanie chronione w Rudzie Śląskiej 1 przy ul. Wolności, prowadzone przez Caritas Archidiecezji Katowickiej - Ośrodek „Święta Elżbieta” w Rudzie Śląskiej 1 przy ul. Wolności 30 (umowa użyczenia). Mieszkanie przeznaczone jest dla 3 osób. W okresie od 01.01.2013r. do 31.12.2013r. z mieszkania skorzystały 4 osoby.

Mieszkania pozbawione są barier architektonicznych. Mieszkańcy posiadają samodzielne pokoje, a do ich dyspozycji oddano wspólną kuchnię oraz węzeł sanitarny. Kwalifikacja do zamieszkania w mieszkaniu odbywa się po wnikliwej analizie sytuacji osoby ubiegającej się o taką formę pomocy.

Wszyscy mieszkańcy korzystają z usług opiekuńczych.

Ponadto w zasobach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej znajdują się następujące mieszkania wykorzystywane w miarę potrzeb na mieszkania:

- a) **Chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi.** Kwalifikacje do zamieszkania w mieszkaniu odbywają się po wnikliwej analizie sytuacji osoby ubiegającej się o taką formę pomocy, na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego oraz Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Kierowanie do mieszkania jest oparte o decyzję administracyjną wydaną przez Dyrektora MOPS w Rudzie Śląskiej lub inną upoważnioną osobę.
- b) **Chronione dla ofiar przemocy domowej.** Korzystanie z mieszkania chronionego dla ofiar przemocy obejmuje:

- 1) oddanie do dyspozycji części pomieszczenia mieszkalnego wraz z wyposażeniem,
- 2) korzystanie ze wspólnych urządzeń sanitarnych i kuchennych,

3) zapewnienie usług socjalnych w postaci pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego,

4) obsługę w zakresie bieżącej administracji mieszkania,

c) **Readaptacyjne dla osób wychodzących z bezdomności.** Mieszkanie readaptacyjne ma na celu przygotowanie mieszkańców do pełnej samodzielności i powrotu do środowiska.

Prawo do otrzymania pomocy w formie mieszkania readaptacyjnego mają osoby spełniające łącznie następujące warunki:

- 1) jest osobą bezdomną w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej,
- 2) realizuje założenia programu wychodzenia z bezdomności, współpracując w tym zakresie z pracownikiem socjalnym,
- 3) posiada umiejętność życia w grupie,
- 4) ostatnim miejscem stałego zameldowania była Ruda Śląska,
- 5) zobowiązuje się do przestrzegania „Regulaminu korzystania z mieszkania readaptacyjnego”.

Pobyt w mieszkaniu readaptacyjnym jest odpłatny w sytuacji, gdy dochód osoby zamieszkującej przekracza 100% kryterium dochodowego, określonego w ustawie o pomocy społecznej, zgodnie z tabelą odpłatności.

Koszt utrzymania mieszkania, na który składają się koszty eksploatacji oraz mediów jest aktualizowany co rok w oparciu o koszty poniesione w ciągu poprzednich 12 miesięcy i dostosowany do aktualnej liczby mieszkańców.

Mieszkania znajdują się pod niżej podanymi adresami:

Ruda 6: ul. Kłodnicka - 2 mieszkania

Ruda 9: ul. Niedurnego - 1 mieszkanie

Ruda 11: ul. Piernikarczyka - 9 mieszkań

ul. Chroboka - 1 mieszkanie,

ul. Ks. Niedzieli - 1 mieszkanie

W okresie sprawozdawczym z pomocy w formie skierowania do mieszkania chronionego skorzystała następująca liczba osób:

- a) dla osób z zaburzeniami psychicznymi: skorzystało łącznie 16 osób, w tym: 6 kobiet - 2 dzieci oraz 8 mężczyzn.
- b) dla ofiar przemocy domowej - 22 osoby w tym 6 kobiet, 14 dzieci, 2 mężczyzn;
- c) readaptacyjne dla osób wychodzących z bezdomności - 22 osoby, w tym 6 kobiet, 7 dzieci i 9 mężczyzn

Łączna ilość decyzji administracyjnych wydanych dla ww. zadań - 2 035, w tym 10 odmownych.

PAŃSTWOWY FUNDUSZ REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Dział Opieki nad Osobami Starszymi i Niepełnosprawnymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej udziela pomocy osobom niepełnosprawnym ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych działając na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej

i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (DZ.U. Nr 23, poz.776 z późniejszymi zmianami).

Przyznane powiatowi Ruda Śląska algorytmem środki finansowe w wysokości 2 711 352 zł, uchwałą Rady Miasta zostały w 2013 r. rozdzielone pomiędzy zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej. Przyznane środki były o 664 692,00 zł mniejsze niż w roku 2012 roku.

Na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej przeznaczono kwotę 2 652 202,00 zł, a na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej środki w wysokości 59 150 zł., natomiast na zadania zlecane zgodnie z art. 36 (określone w art. 35a ust. 1 pkt. 9c)nie przeznaczono żadnych środków zł.

	2013
Środki przyznane Miastu Ruda Śląska	2 711 352 zł
Rehabilitacja Zawodowa	59 150 zł
Zadania zlecane zgodnie z art.36	0 zł
Rehabilitacja Społeczna:	2 652 202 zł
– dofinansowanie do uczestnictwa w wtz	1.923.480 zł
– dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	319 770 zł
– dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	114 980 zł
– dofinansowanie do zaopatrzenia w środki pomocnicze, przedmioty ortopedyczne i sprzęt rehabilitacyjny	263 472 zł
– dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	30 500 zł

6) Zlecanie fundacjom i organizacjom pozarządowym ze środków PFRON.

W 2013 roku nie przeznaczono środków PFRON na realizację zadania

7) Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej

Na terenie miasta Ruda Śląska działa jeden Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Caritas Archidiecezji Katowickiej przeznaczony dla 130 uczestników. Na realizację zadania Rada Miasta przeznaczyła ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kwotę 1.923.480zł, co stanowi 90% pełnych kosztów działania Warsztatu. Pozostałe 10 % w wysokości 213.720 zł Warsztat otrzymał z budżetu Miasta.

Ponadto zgodnie z art.10b ust.1 ustawy o rehabilitacji powiat, którego mieszkańcy są uczestnikami rehabilitacji w warsztacie działającym na terenie innego powiatu zobowiązany jest do

pokrywania kosztów rehabilitacji w odniesieniu do swoich mieszkańców. W związku z powyższym powiat Ruda Śląska ponosi koszty uczestnictwa swoich mieszkańców w warsztatach działających w innych powiatach. W okresie sprawozdawczym wydatkowane zostały środki w łącznej wysokości 8.220,00 zł stanowiące 10 % kosztów uczestnictwa w wtz dla 5 mieszkańców Miasta.

8) Turnusy rehabilitacyjne

Turnus rehabilitacyjny jest zorganizowaną formą rehabilitacji społecznej realizowaną poprzez aktywną rehabilitację, połączoną z elementami wypoczynku, mającą na celu przede wszystkim ogólną poprawę sprawności, wyrobienie zaradności, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych. Pobyt na turnusie trwa 14 dni. Ośrodki organizujące turnusy rozmieszczone są w całej Polsce i przyjmują chętnych przez cały rok.

W okresie sprawozdawczym z turnusu rehabilitacyjnego skorzystało łącznie 412 osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami, z czego 162 osoby dorosłe z 47 opiekunami oraz 107 dzieci z 96 opiekunami. Wydatkowano kwotę 319 770 zł

9) Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

Na realizację zadania zgodnie z uchwałą Rady Miasta przeznaczone zostały środki w kwocie 114 980,00 zł, z czego dla dzieci 11 855 zł.

W okresie sprawozdawczym zostały zawarte umowy o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się oraz technicznych z 29 osobami niepełnosprawnymi na kwotę 115 829,00 zł. Wyplacono dofinansowanie 29 osobom w łącznej wysokości 114 226 zł, z czego 11 855 zł dla 5 dzieci niepełnosprawnych. Z ogólnej kwoty przeznaczonej na likwidację barier wydatkowano 90 028 zł na bariery architektoniczne dla 10 osób, 12 024 zł na bariery techniczne dla 6 osób oraz 12 174 zł na bariery w komunikowaniu się 13 osobom niepełnosprawnym.

W ramach likwidacji barier architektonicznych podejmowane są działania m.in. takie jak budowa podjazdu, montaż poręczy w ciągach komunikacyjnych, uchwyty w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych, likwidację progów, przystosowywanie łazienek do potrzeb osoby niepełnosprawnej.

Natomiast do likwidacji barier technicznych należy min. zmiana sposobu oświetlenia mieszkania, instalacja dźwiękowa sygnalizacyjno-alarmowa, budzik świetlny wibracyjny, urządzenia wspomagające odbiór dźwięku telewizora, zakup podnośników wannowych, czy łóżek rehabilitacyjnych.

Likwidacja barier w komunikowaniu się obejmuje m.in. zakup netbooka z dostępem do Internetu, dyktafonu, radioodtwarzacza, systemu Baha.

10) Dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny

Osoby niepełnosprawne mogą starać się o dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego tj. m.in. do aparatów słuchowych, obuwia ortopedycznego, wózków inwalidzkich, materacy i poduszek przeciwoodleżynowych, protez,

systemów FM. Warunkiem otrzymania dofinansowania do środków pomocniczych i przedmiotów ortopedycznych jest uzyskanie potwierdzenia otrzymania dofinansowania z Narodowego Funduszu Zdrowia i przedłożenia faktury za zakupiony przedmiot.

Uchwałą Rady Miasta na realizację zadania przeznaczono środki w wysokości 263 472 zł, z czego dla dzieci 125 600 zł

Rodzaj środków pomocniczych i przedmiotów ortopedycznych	Liczba dofinansowanych przedmiotów	Wydatkowane środki
Aparaty słuchowe	75	130 308,20 zł
Systemy FM	9	68 640,00 zł
Pieluchomajtki	16 620 szt.	21 039,15 zł
Protezy, ortezy	4	5 165,00 zł
Wózki inwalidzkie	7	16 300,00 zł
Sprzęt rehabilitacyjny	13	13 000,00 zł
Obuwie ortopedyczne	10	1 579,50 zł
Środki ortopedyczne pozostałe	8	4 564,20 zł
Balkoniki i podpórki	2	254,00 zł
Cewniki i worki stomijne	1 170 szt.	738,00 zł
Pończochy kikutowe	12	84,00 zł
Materace p/odleżynowe	2	1 135,00 zł
Soczewki	6	664,95 zł

11) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych ze środków PFRON

W ramach rehabilitacji społecznej ze środków PFRON pomoc otrzymują również stowarzyszenia działające na rzecz osób niepełnosprawnych, które mogą otrzymać dofinansowanie do organizowania imprez z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych

W 2013 roku na realizację zadań z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki Rada Miasta przeznaczyła środki w kwocie 30 500 zł, z czego dla dzieci 3 500 zł

Stowarzyszenia działające na rzecz osób niepełnosprawnych złożyły 32 wnioski na kwotę 146 405 zł. W okresie sprawozdawczym zawarto 17 umowy na łączną kwotę 30 500 zł.

12) Realizacja pilotażowego programu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pn. „Aktywny Samorząd”

W ramach programu osoby niepełnosprawne z terenu Powiatu mogą się ubiegać o dofinansowanie dwóch modułów

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych. W ramach tego modułu realizowane są następujące obszary:

1. **obszar A**- likwidacja bariery transportowej
 - 1) **zadanie nr 1**- pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu
 - 2) **zadanie nr 2** - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat B:
2. **obszar B** - **likwidacja w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym**
 - 1) **zadanie nr 1** - pomoc w zakupie specjalistycznego sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
 - 2) **zadanie nr 2**- dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
3. **obszar C**-likwidacja barier w poruszaniu się
 - 1) **zadanie 1**. pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
 - 2) **zadanie nr 2** -pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
 - 3) **zadanie nr 3** -pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
 - 4) **zadanie nr 4** - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne
4. **obszar D**- pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej tj. opłaty za pobyt dziecka osoby niepełnosprawnej w żłobku lub przedszkolu

Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

W roku 2013 na realizację programu Miasto Ruda śląska otrzymało środki w wysokości 281 314,44 zł z czego na udzielenie pomocy Beneficjentom programu 264 889,76 zł , pozostała kwota zgodnie z umową przeznaczona jest na obsługę realizacji zadania, promocje programu oraz jego ewaluację. Pomocy udzielono 74 osobom niepełnosprawnym na kwotę 263 654,65 zł. Wśród beneficjentów programu szczególnie dużym zainteresowaniem cieszył się Moduł II, skorzystało z niego 46 osób, którym udzielono dofinansowania na kwotę 116 606 zł.

W Module I udzielono dofinansowania w ramach następujących obszarów:

<i>Obszar</i>	<i>Zadanie</i>	<i>Liczba złożonych wniosków</i>	<i>Liczba beneficjentów</i>	<i>Kwota dofinansowania</i>
A	Nr 1- pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	1	1	4 129,73
A	Nr 2- pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat B	2	2	1830,00
B	Nr 1 pomoc w zakupie specjalistycznego sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	20	10	50 315,78
C	Nr 1- pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	3	3	56 256,70
C	Nr 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	5	5	9 160,00
C	nr 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	5	1	20 000,00
D	pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej tj. opłaty za pobyt dziecka osoby niepełnosprawnej w żłobku lub przedszkolu	6	6	5 366,44

W okresie sprawozdawczym w ramach realizowanych przez Dział zadań zawarto łącznie 157 umów i aneksów do umów.

13) Realizacja innych zadań przypisanych Działowi

1. Przewóz osób do dps

W okresie od 1.01.2013r. do 31.12.2013r. przewieziono 14 osób potrzebujących do odpowiednich placówek na łączną kwotę 8 448,80 zł. Nie uregulowano rachunku na kwotę 1 594zł.

2. Informacja dot. form udzielanej pomocy przez pracowników socjalnych Działu

W Dziale zatrudnionych było trzech pracowników socjalnych.

Do obowiązków pracowników socjalnych należało: przeprowadzanie wywiadów środowiskowych:

- skierowania do domów pomocy społecznej,
- skierowania do dziennego domu pomocy społecznej,
- skierowania do środowiskowego domu samopomocy,
- odpłatność za dom pomocy społecznej,
- skierowania do mieszkania chronionego,

f) praca socjalna.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 1375 wywiadów środowiskowych.

Ze względu na specyfikę środowisk objętych pomocą tutaj. Działu tj. osoby starsze, długotrwale chore i niepełnosprawne oraz bezradne, niemal we wszystkich przypadkach istniała konieczność udzielania szeroko rozumianego poradnictwa lub prowadzenia pracy socjalnej.

Ze względu na formy udzielanej pomocy do grup osób, którym najczęściej udzielano pomocy należały:

- a) osoby ubiegające się o domy pomocy społecznej,
- b) osoby korzystające z usług Dziennego Domu Pomocy Społecznej,
- c) osoby korzystające z usług Środowiskowego Domu Samopomocy,
- d) finansowe formy pomocy,
- e) mieszkanie chronione,
- f) inne np. odpłatności za domy pomocy społecznej.

3. *Udzielanie informacji osobom niepełnosprawnym.*

Pracownicy Działu zajmujący się realizacją zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej codziennie w wyznaczonych godzinach zajmują się również przyjmowaniem stron i udzielaniem wszechstronnych informacji. W okresie sprawozdawczym udzielono informacji ok. 3 000 osób

4. DZIAŁ DS. ASYSTY RODZINNEJ

Sprawozdanie z działalności Działu zawarte jest w sprawozdaniu przedstawionym zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, we wskazanym w ustawie terminie, a w niniejszym sprawozdaniu jest załącznikiem nr 1.

5. DZIAŁ OBSŁUGI I FINANSOWANIA OPIEKI NAD DZIECKIEM

W szczególności do zadań Działu należy finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu Miasta w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, finansowanie pomocy przyznawanej usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej oraz prowadzenie postępowań administracyjnych związanych z odpłatnością rodziców biologicznych za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

I. **Rodzinna piecza zastępcza:**

1. Rodziny zastępcze z terenu Miasta Ruda Śląska otrzymujące świadczenia na dzieci:

	<i>Ilość rodzin</i>	<i>Ilość dzieci</i>
a) rodziny zastępcze spokrewnione:	154	199
b) rodziny zastępcze niezawodowe, w tym:	67	88
- 1 rodzina pomocowa		
c) rodziny zastępcze zawodowe, w tym:	15	100
- 3 rodziny pomocowe		
d) rodzina pomocowa:	1	5
Razem:	237	387

2. Rodziny zastępcze poza terenem Rudy Śląskiej otrzymujące świadczenia na dzieci:

	<i>Ilość rodzin</i>	<i>Ilość dzieci</i>
a) rodziny zastępcze spokrewnione:	21	24
b) rodziny zastępcze niezawodowe:	44	62
c) rodziny zastępcze zawodowe, w tym:	5	20
- 2 rodzinne domy dziecka		
Razem:	70	106

3. Wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych:

	<i>Ilość wyplaconych świadczeń</i>	<i>Wydatki w zł</i>
Rodziny zastępcze zawodowe:	178	489 536,49

4. Udzielone świadczenia dla rodzin zastępczych:

	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wydatki w zł</i>
1. Rodziny na terenie Miasta Ruda Śląska:	4 443	3 019 194,26
a) koszty utrzymania dziecka:	3 875	2 857 941,13
b) dodatek z tytułu niepełnosprawności:	375	84 461,13
c) jednorazowe świadczenie na dziecko:	80	20 500,00
d) zdarzenie losowe:	6	5 000,00
e) dofinansowanie do wypoczynku:	6	1 500,00
f) utrzymanie lokalu mieszkalnego:	81	49 792,00
g) pokrycie kosztów remontu:	0	0,00

2. Rodziny poza Miastem Ruda Śląska:	1 136	1 261 854,24
a) świadczenia dla rodzin zastępczych wraz z wynagrodzeniami dla rodzin zastępczych zawodowych:	1 136	1 261 854,24

5. Usamodzielniani wychowankowie z rodzinnej pieczy zastępczej otrzymujący świadczenia - **48 osób.**

6. Udzielone świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej:

	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wydatki w zł</i>
Pomoc dla osoby usamodzielnianej:	407	255 765,77
a) kontynuowanie nauki:	373	183 755,77
b) usamodzielnienie:	11	51 069,00
c) na zagospodarowanie:	9	20 941,00
d) uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych:	14	---

II. Instytucjonalna piecza zastępcza

1. Placówki opiekuńczo-wychowawcze prowadzone przez Miasto lub prowadzone na zlecenie Miasta Ruda Śląska:

	<i>Liczba miejsc</i>	<i>Ilość dzieci w ciągu roku</i>
Prowadzone przez powiat:	94	130
a) Rodzinny Dom Dziecka Nr 1	8	10
b) Rodzinny Dom Dziecka Nr 2	8	12
c) Rodzinny Dom Dziecka Nr 3	8	9
d) Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie:	70	99
 Prowadzone na zlecenie Powiatu:	44	48
a) Caritas Archidiecezji Katowickiej		
Ośrodek Wychowawczo-Rehabilitacyjny Ustroń-Nierodzim:	20	22
b) Caritas Archidiecezji Katowickiej		
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu socjalizacyjnego:	24	26

2. Placówki opiekuńczo-wychowawcze poza powiatem.

Dzieci umieszczone na podstawie porozumień (umów cywilno-prawnych) zawieranych pomiędzy powiatami:

<i>Placówka</i>	<i>Ilość dzieci w ciągu roku</i>
a) Centrum Wspierania Dziecka i Rodziny „Przystań” Pszczyna:	2
b) Dom Dziecka Nr 1 Gliwice:	5
c) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Dąbrowa Górnicza:	1
d) Dom Dziecka Rybnik:	4
e) Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie Góra Włodowska:	7
f) Ośrodek Opiekuńczo-Wychowawczy Gliwice:	4
g) Dom Dziecka Ciasna:	2
h) Dom Dziecka im. J. Korczaka Kłobuck:	2
i) Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Opole:	1
j) Rodzinny dom Dziecka Nr 1 Rybnik:	1
k) Dom Dziecka im. D. Savio Psary:	5
l) Powiatowy Dom Dziecka Żywiec:	3
m) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nysa:	1
Razem:	38

3. Środki wypłacane przez Dział na instytucjonalną pieczę zastępczą:

<i>Placówka</i>	<i>Wydatki</i>
a) Rodzinne Domy Dziecka (zryczałtowana kwota na utrzymanie dziecka):	259 427,85
b) Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Wychowawczo-Rehabilitacyjny Ustroń-Nierodzim:	494 958,00
c) Caritas Archidiecezji Katowickiej Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu socjalizacyjnego:	777 600,00
d) Placówki poza powiatem (porozumienia):	1 250 825,03
e) Inne:	
- Caritas Archidiecezji Katowickiej Mieszkanie chronione dla osób opuszczających po osiągnięciu pełnoletniości pieczę zastępczą:	31 300,00

4. Usamodzielniani wychowankowie z instytucjonalnej pieczy zastępczej otrzymujący świadczenia
- **59 osób.**

5. Udzielone świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków z instytucjonalnej pieczy zastępczej:

	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wydatki w zł</i>
Pomoc dla osoby usamodzielnianej:	623	261 406,30
a) kontynuowanie nauki:	434	203 425,30
b) usamodzielnienie:	10	44 481,00
c) na zagospodarowanie:	7	13 500,00
d) uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych:	172	---

III. Inne zadania

1. Ilość wydanych decyzji administracyjnych:

<i>Decyzje administracyjne</i>	<i>Ilość decyzji</i>
a) świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka rodzinie zastępczej:	166
b) dofinansowanie do wypoczynku dziecka:	6
c) koszty z potrzebami przyjmowania dziecka -jednorazowo	59
d) zdarzenie losowe dla dziecka w rodzinie zastępczej:	6
e) środki na utrzymanie lokalu dla rodziny zastępczej:	33
f) pokrycie kosztów remontu dla rodziny zastępczej:	1
g) pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki dla usamodzielnianych wychowanków:	144
h) pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla usamodzielnianych wychowanków:	21
i) pomoc pieniężna na zagospodarowanie dla usamodzielnianych wychowanków:	16
j) pomoc w formie uzyskania odpowiednich warunków mieszkaniowych dla usamodzielnianych wychowanków:	75
k) ustalające opłatę za pobyt dzieci pieczy zastępczej dla rodziców naturalnych, opiekunów prawnych, kuratorów, usamodzielnianych wychowanków:	486
l) odstępujące od ustalenia za pobyt dzieci w pieczy zastępczej dla rodziców naturalnych, opiekunów prawnych, kuratorów, usamodzielnianych wychowanków:	414
m) Inne (m.in.: umorzeniowe, zmieniające, uchylające)	482
Razem:	1909

2. Ilość wydanych skierowań do placówek opiekuńczo wychowawczych: **57**

3. Ilość wniosków dot. skierowań do placówek opiekuńczo-wychowawczych poza powiatem: **5**

4. Porozumienia (umowy cywilno-prawne) pomiędzy powiatami dotyczące zwrotu kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych:

<i>porozumienia</i>	<i>Ilość</i>
a) ilość porozumień dot. dzieci z Rudy Śląskiej umieszczonych poza powiatem	150
b) ilość porozumień dot. dzieci umieszczonych na terenie Miasta:	61
c) ilość aneksów do porozumień:	13

5. Umowy cywilno-prawne w roku sprawozdawczym:

<i>Rodzaj umowy</i>	<i>Ilość</i>
a) rodziny zastępcze, w tym:	25
- rodziny zawodowe:	10
- rodziny zawodowe specjalistyczne:	2
- rodziny zawodowe o funkcji pogotowia rodzinnego:	4
- rodziny pomocowe:	5
- osoba do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich:	4
b) umowy o prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej:	2
c) umowy o prowadzenie mieszkania chronionego:	1
d) aneksy do umów dot. pkt. c i d.	6

6. Ilość sporządzonych sprawozdań (MPiPS, ŚUW, UM i inne): **44**

7. Ilość przyjętych wniosków - stron (od rodziców naturalnych, usamodzielnianych wychowanków oraz rodzin zastępczych): **587**

8. Ubezpieczenia zdrowotne dla dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych:

- a) ilość dzieci objętych ubezpieczeniem: **18**
- b) ilość świadczeń: **141**
- c) kwota świadczeń: **6 598,80**

9. Wynagrodzenie dla opiekuna prawnego:

- a) ilość osób którym przyznano wynagrodzenie: **5**
- b) kwota wypłaconych wynagrodzeń: **9 017,68**

10. Interwencyjny dowóz osób:

- a) Ilość interwencji: **39**
- b) kwota: **4 972,00**

Realizacja dodatkowych zadań:

- realizacja wraz z Działem Pieczy Zastępczej 3-letniego „Programu rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2012-2014”.

- współpraca wraz z Działem Pieczy Zastępczej przy Festynie dla Rodzin Zastępczych w ramach organizacji VI edycji Metropolitalnego Święta Rodziny, którego mottem przewodnim była „Rodzina Wiarygodna”.

6. DZIAŁ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zakres zadań realizowanych przez Dział zawarty jest w rocznym sprawozdaniu z działalności i efektów pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej - organizatora pieczy zastępczej za rok 2013 oraz zestawieniu potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej, stanowiącym załącznik nr 2 do niniejszego sprawozdania.

7. DZIAŁ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH, ALIMENTACYJNYCH I POMOCY MATERIALNEJ UCZNIOM

Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Pomocy Materialnej Uczniom w roku sprawozdawczym:

- 1) ilość decyzji wydanych w sprawach o świadczenia rodzinne: 9 610
w tym w sprawie nienależnie pobranych świadczeń: 155
- 2) ilość korespondencji w sprawach o świadczenia rodzinne (w tym zawiadomienia o wszczęciu postępowania, wezwania, pisma do stron, wnioski o udostępnienie danych osobowych itp.): 11 446
 - ilość rodzin korzystających z świadczeń rodzinnych (średniomiesięcznie): 5 961
 - ilość decyzji wydanych w sprawach o świadczenia z funduszu alimentacyjnego: 2 128
w tym w sprawie nienależnie pobranych świadczeń: 53
- 3) ilość korespondencji w sprawach o świadczenia z funduszu alimentacyjnego (w tym zawiadomienia o wszczęciu postępowania, wezwania, pisma do stron, wnioski o udostępnienie danych osobowych itp.): 3 433
 - ilość rodzin korzystających z świadczeń z FA (średniomiesięcznie): 705
 - ilość uczniów, którym udzielono stypendia: 876
 - ilość decyzji wydanych w sprawach stypendium szkolnego: 1 340
w tym w sprawie nienależnie pobranych stypendiów szkolnych: 12
 - ilość uczniów, którym wypłacono zasiłki szkolne: 11
 - ilość decyzji wydanych w sprawach zasiłku szkolnego: 7
- 4) ilość korespondencji w sprawach pomocy materialnej uczniom (w tym zawiadomienia o wszczęciu postępowania, wezwania, pisma do stron, wnioski o udostępnienie danych osobowych itp.): 738

I. Świadczenia Rodzinne:

1. Zasiłki rodzinne:

ilość świadczeń: 53573 wypłacono: 5215729 zł

2. Dodatki do zasiłków:

ilość świadczeń: 25603 wypłacono: 3299234 zł

3. Świadczenia opiekuńcze:

ilość świadczeń: 64935 wypłacono: 12577196 zł

4. Jednorazowa zapomoga - becikowe :

ilość świadczeń: 1008 wypłacono: 1008000 zł

Ogółem: ilość świadczeń: 145119 wypłacono: 22100159 zł

(w tym 6112 zł nienależne za rok 2013)

Ogółem: ilość świadczeń: 145119 wypłacono: 22094046,79 zł

5. Składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne (ilość świadczeń i koszty):

ilość świadczeń: 9594 wypłacono: 1256075,25 zł

6. Egzekucja nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych: **122074,55 zł**

7. Wysokość umorzonych świadczeń rodzinnych nienależnie pobranych: **7449,11 zł**

II. Fundusz Alimentacyjny

1. ilość świadczeń: 14926 wypłacono: 5117387 zł

(w tym 1933 zł nienależne za rok 2013)

Ilość świadczeń: 14926 wypłacono: 5115454,12 zł

2. Egzekucja nienależnie pobranych świadczeń FA: **27907 zł**

3. Wysokość umorzonych świadczeń z FA nienależnie pobranych: **8399 zł**

4. Dłużnicy alimentacyjni:

liczba dłużników w gminie (średniomiesięcznie): **1265**

kwota wyegzekwowanych należności: **728705,22 zł** w tym:

budżet państwa: **491783,24 zł**

gmina wierzyciela: **153662,51 zł**

gmina dłużnika: **83259,47 zł**

- wszczęcia postępowania w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się

od zobowiązań alimentacyjnych: **251**

- ilość decyzji uznających dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych: **140**
- przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych: **249**
- informacje o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego, przekazane do Powiatowego Urzędu Pracy: **159**
- decyzje dotyczące dłużników alimentacyjnych, mające na celu odzyskanie wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego: **611**

• liczba spraw skierowanych do:

- Prokuratury Rejonowej (wnioski o ściganie na zasadzie art. 209 kk): **247**
- Prezydenta Miasta (wnioski o zatrzymanie prawa jazdy): **249**

III. Informacja w sprawie wypłaty w 2013 roku świadczenia w kwocie 100 zł i 200 zł dla osób uprawnionych, o których mowa w rządowych programach wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne

Lp.	Rodzaj świadczenia dla niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne	Plan 2013	Ilość świadczeń	Wartość wykonania
1.	Pomoc finansowa w wysokości 100 zł, realizowana w ramach rządowego programu wspierania niektórych osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 października 2011 roku Dz. U. z 2012 roku, nr 212, poz. 1262)	200	2	200
2.	Pomoc finansowa w wysokości 100 zł, realizowana w ramach rządowego programu wspierania niektórych osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2011 roku Dz. U. z 2011 roku, nr 295, poz. 1746)	300	3	300
3.	Pomoc finansowa w wysokości 100 zł, realizowana w ramach rządowego programu wspierania niektórych osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 maja 2012 roku Dz. U. z 2012 roku, poz. 551)	700	7	700
4.	Pomoc finansowa w wysokości 100 zł, realizowana w ramach rządowego programu wspierania niektórych osób uprawnionych do świadczenia	11200	112	11200

	pielęgniacyjnego (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2012 roku Dz. U. z 2012 roku, poz. 732)			
suma		12400	124	12400
5.	Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego w wysokości 100 zł (Ustawa z dnia 7 grudnia 2012 roku o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych Dz. U. z 2012 roku, poz. 1548)	w planie dotacji budżetowej na rok 2013	2685	268 500
6.	Pomoc finansowa w wysokości 200 zł, realizowana w ramach rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 marca 2013 roku Dz. U. z 2013 roku, poz. 413)	Plan: 875 669 z tego: wyплаты świadczeń: 850 165 koszty obsługi: 25 504	4099	wyплаты świadczeń: 819 800 koszty obsługi: 24 594

IV. Wysokość kosztów obsługi zadania: *Wspieranie rodziny*

Plan: 2013: 1 033 199 zł wykonanie na dzień 31.12 .2013 roku: 1 024 440,88 zł

V. Pomoc materialna uczniom

1. Stypendia szkolne:

ilość uczniów: 876 wypłacono: 842 621,82zł

Ogółem wydatki wyniosły	842 621,82
W tym:	
środki własne	168524,36
dotacja	674097,46

2. Zasiłki szkolne:

ilość uczniów: 11 wypłacono: 5 830 zł

Ogółem wydatki wyniosły	5 830,00
W tym:	
środki własne	1166,00
dotacja	4664,00

Ogółem: ilość uczniów: 887 wypłacono: 848 451,82 zł

Razem zadania własne - Dział 854:

• środki własne	169690,36
• dotacja	678761,46

Ogółem

848 451,82

3. Odstąpiono od żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń: **168,00 zł.**

VI. Przyjęto w punkcie informacji DŚRiA około: 24 817 mieszkańców.

Podczas realizacji obowiązków wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych pomoc udzielana jest rodzinom z dziećmi (około 28% sumy wszystkich rodzin korzystających z pomocy), samotnym rodzicom z dziećmi (około 7% sumy wszystkich rodzin korzystających z pomocy) oraz osobom niepełnosprawnym (około 65% sumy wszystkich rodzin korzystających z pomocy). Rodziny otrzymujące świadczenia rodzinne najczęściej borykają się z problemami związanymi z niskim dochodem, bezrobociem oraz niedostatkami w zdrowiu.

Wsparcie udzielane w ramach ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów dotyczy zawsze dzieci, których rodzice nie wywiązują się z obowiązku alimentacyjnego, a konsekwencją udzielanej osobom uprawnionym pomocy są postępowania mające na celu odzyskanie od dłużników alimentacyjnych wypłacanych z budżetu państwa środków. Obserwujemy systematyczny wzrost kwoty wyegzekwowanych należności od dłużników alimentacyjnych (w stosunku do roku 2012 o 56 857,88 zł), zatem potwierdza się skuteczność obranych metod oraz podejmowanych działań.

W porównaniu z rokiem poprzednim (2012) spadła (o 61) średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z świadczeń rodzinnych, ale wzrosła liczba wydanych decyzji administracyjnych (o 1000). Wzrost spowodowała zmiana ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie świadczeń opiekuńczych

i konieczność ponownego przyznawania świadczeń pielęgnacyjnych w lipcu 2013 roku, a także wydawanie decyzji w sprawach dodatków do świadczenia pielęgnacyjnego, realizowane w pierwszym półroczu 2013 roku oraz decyzje rozstrzygające o prawie do pomocy finansowej, realizowanej w ramach rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego, ustanowionego uchwałą nr 48/2013 Rady Ministrów z dnia 26 marca 2013 roku. Konsekwencją rozszerzenia katalogu świadczeń był ogólny wzrost liczby przyznanych świadczeń (o 2 716) oraz ich kwoty (o 692 479,68 zł). Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych utrzymuje się na podobnym poziomie jak w roku poprzednim, a głównym powodem takiego stanu rzeczy jest utrzymujące się na niskim poziomie kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń. Na zmianę tego stanu rzeczy nie wpłynęła w znaczący sposób podwyżka kryterium dochodowego, mająca miejsce w listopadzie 2012 roku, ponieważ nie była ona wystarczająco wysoka. W związku nowelizacją przepisów regulujących uprawnienia emerytalno-rentowe w 2013 roku odnotowano wzrost w stosunku do lat poprzednich ilości (o 2 602) i sumy (o 393 479,65 zł) odprowadzonych przez Ośrodek składek na

ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego wzrosła nieznacznie (o 41).

Zmniejszeniu uległa także kwota nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych (o 21 075 zł), ale zwiększyła się ilość świadczeń odzyskanych w drodze egzekucji (o 16 337,55 zł). W konsekwencji spadła także wysokość kwoty umorzeń nienależnie pobranych świadczeń (o 1 795,89 zł).

Zwiększyła się ilość świadczeń z funduszu alimentacyjnego odzyskanych w drodze egzekucji (o 16 338 zł), odnotowano także wzrost kwoty umorzeń nienależnie pobranych świadczeń (o 2 534 zł).

Zwiększeniu (o 1 317) uległa liczba osób przyjętych w punkcie informacyjnym DŚRiA, a wynika to z przejęcia przez Dział nowych zadań związanych z pomocą materialną uczniom oraz dowodzi, iż stale wzrasta ilość osób zainteresowanych otrzymywaniem prawa do świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i stypendiów oraz zasiłków szkolnych.

Na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej w Dziale Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Pomocy Materialnej Uczniom (dział 852) wykorzystano:

- ✓ 23 988 427,19 zł - na świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (rozdział 85212) - 98,92% planu,
- ✓ 5 268 913,45 zł na świadczenia z funduszu alimentacyjnego (rozdział 85212) - 99,88% planu,
- ✓ 856 794,00 zł - na wypłatę na wypłaty pomocy finansowej w związku z realizacją rządowych programów wspierania osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne (rozdział 85295) - 96,48% planu,
- ✓ 60 377,40 zł - na składki na ubezpieczenie zdrowotne (rozdział 85213) - 94,34% planu,
- ✓ **wykonanie planu w rozdziale: 85212 wyniosło: 29 257 340,64 zł - 99,09%,**
- ✓ **wykonanie planu w rozdziałach: 85212 i 85295 wyniosło: 30 114 134,64 zł - 99,01%,**
- ✓ **wykonanie planu w rozdziałach: 85212, 85213 i 85295 wyniosło: 30 174 512,04 zł - 99,00%.**

Wysokość zapotrzebowania na dotacje z budżetu państwa w roku 2013 - świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (rozdział 85212) - była szacowana na podstawie analizy wykonania za lata poprzednie oraz na podstawie ilości wydanych decyzji oraz złożonych wniosków. Niepełne wykorzystanie środków przyznanych planem dotacji w roku 2013 oraz środków z rezerwy celowej zaplanowanej w ustawie budżetowej na rok 2013 nastąpiło

z powodu dużej ilości wezwań i zobowiązań, mających wpływ na zakończenie decyzją toczących się postępowań administracyjnych w sprawach o świadczenia rodzinne, a także świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Znacznym utrudnieniem w trakcie planowania wydatków w ostatnim kwartale są właśnie terminy uzupełniania wniosków przez osoby ubiegające się o przyznanie świadczeń.

Niewykorzystanie całej dotacji w minionym roku wynika także z różnorodnych zmian zachodzących w rodzinach świadczeniobiorców, m.in.:

- zmiana miejsca zamieszkania,
- zmiana stanu cywilnego,
- uzyskanie pełnoletniości,
- utrata ważności orzeczenia o niepełnosprawności dziecka lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności przez osoby dorosłe,
- zaprzestanie nauki przez dzieci powyżej 18 roku życia,
- śmierć osób pobierających zasiłek pielęgnacyjny,
- uzyskiwanie uprawnień do świadczeń z innych tytułów.

Zakładano również wzrost liczby wypłat dla rodzin korzystających z pomocy w formie świadczeń rodzinnych związany ze zmianami kryteriów dochodowych i wysokości świadczeń, jednak zmiany te nie przyniosły spodziewanego wzrostu liczby osób uprawnionych.

Jednocześnie należy zauważyć, iż po zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie przyznawania świadczeń opiekuńczych, mającej miejsce w styczniu 2013 roku, nieoczekiwanie niewielu dotychczasowych odbiorców świadczenia pielęgnacyjnego wykazało zainteresowanie specjalnym zasiłkiem opiekuńczym, natomiast ci, którzy starli się o jego przyznanie tylko w kilku przypadkach spełnili warunki określone w przepisach prawa.

Kwotę dotacji przeznaczonej na wypłaty pomocy finansowej, realizowanej w ramach rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego ustanowionego uchwałą nr 48/2013 Rady Ministrów z dnia 26 marca 2013 roku oraz wysokość dotacji przeznaczanej na opłacanie składek zdrowotnych za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne planowano w odniesieniu do wszystkich świadczeniobiorców pobierających i mogących otrzymać świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy. Prognoza dotyczyła także spraw, które toczą się przed organami odwoławczymi oraz zakładała nieznaczny wzrost liczby osób uprawnionych do pomocy, jednak sprawy w organach odwoławczych, dotyczy to głównie spraw toczących się przed Sądem, nie zakończyły się w roku 2013, zatem nie wykorzystano wszystkich środków przyznanych planem dotacji w 2013 roku oraz środków z rezerwy celowej zaplanowanej w ustawie budżetowej na rok 2013 w odniesieniu do osób, które mogły otrzymać pomoc finansową oraz mogły mieć opłacone składki zdrowotne w związku z pobieraniem świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Stypendia szkolne dla uczniów są przyznawane zgodnie z ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 2010r. Dz. U. z 2004r. Nr 256 poz. 2572. Pomoc materialna ma charakter socjalny, dotyczy uczniów mieszkających na terenie miasta Ruda Śląska. Kryterium dochodowe dla przyznania stypendium szkolnego wynosi 456 zł netto na członka rodziny. Stypendium szkolne przyznawane jest na rok szkolny od września do czerwca, a wypłacane na podstawie imiennych faktur i rachunków.

Na realizację zadań z zakresu pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym w Dziale Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Pomocy Materialnej Uczniom (dział 854) wykorzystano:

- ✓ 674 097,46 zł - na stypendia szkolne (rozdział 85415) - 89,38% planu,
- ✓ 4664,00 zł - na zasiłki szkolne (rozdział 85415) - 11,75% planu,
- ✓ **wykonanie planu w rozdziale: 85415 wyniosło: 85,50%.**

W 2013 roku została udzielona dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym w wysokości 793 901,00 zł, natomiast całkowity koszt realizowanego zadania to 848 451,82 zł, z czego 169 690,36 zł stanowi 20% wkładu własnego Miasta Ruda Śląska.

W związku z powyższym plan został wykorzystany na poziomie 85,50%. Zaznaczyć należy, że osoby uprawnione do pomocy materialnej uczniom i ich przedstawiciele, zarówno w pierwszym jak i drugim okresie stypendialnym, okazywali dokumenty potwierdzające poniesienie kosztów o charakterze edukacyjnym na kwotę niższą niż wskazana w decyzji przyznającej (52 uczniów nie przedstawiło żadnych dokumentów potwierdzających poniesienie wydatków o charakterze edukacyjnym za okres od stycznia do grudnia 2013 roku).

W związku z powyższym, mimo przysługującego prawa do stypendium szkolnego świadczenie to nie zostało wypłacone lub zostało wypłacone zgodnie z przedstawionymi dowodami księgowymi (115 uczniów pomimo przyznanego prawa do stypendium szkolnego na okres od września 2012 roku do czerwca 2013 roku wykorzystało stypendium szkolne tylko za okres od września 2012 roku do grudnia 2012 roku).

Po zakończeniu roku szkolnego 2012/2013 wydano decyzje wygaszające na łączną kwotę 211.010,42 zł (104.971,86 zł dot. okresu IX-XII 2012 roku, 106.038,56 zł dot. okresu I-VI 2013 roku).

Należy także zaznaczyć, iż dotacja na realizację zadania z zakresu pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym - pn. pomoc materialna dla uczniów - jest przyznawana Miastu Ruda Śląska przez Ministra Edukacji Narodowej na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 22 lutego 2005 roku w sprawie terminów przekazywania dotacji celowej gminom na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym oraz sposobu ustalania wysokości tej dotacji (Dz. U nr 36 poz. 319) i na jej wysokość nie mamy wpływu, jako powiat.

W związku z realizacją i monitorowaniem wydatkowania środków przeznaczonych na pomoc materialną dla uczniów nasuwają się następujące wnioski:

- stypendium szkolne w większości przypadków realizowane jest w formie refundacji poniesionych kosztów, czyli najpierw przedstawiane są przez wnioskodawców dowody poniesionych kosztów, a dopiero później wypłacane są środki finansowe, co niestety wymaga, aby strony wcześniej posiadały własne środki finansowe na zakupy o charakterze edukacyjnym,
- stypendia szkolne mogą być również udzielane w formie świadczenia pieniężnego jednak zgodnie z ustawą o systemie oświaty forma ta może być udzielana tylko w uzasadnionych

przypadkach. Forma ta nie gwarantuje jednak, iż wnioskodawca spożytkuje przyznane środki zgodnie z ich przeznaczeniem,

- zasiłek szkolny, który z zasady stanowi 5% całej dotacji, przyznawany jest z uwagi na przejściowo trudną sytuację materialną ucznia z powodu zdarzenia losowego i jest taką formą pomocy uczniom, która mając na uwadze jej specyfikę bardzo utrudnia wykorzystanie całej zaplanowanej dotacji.

Ponieważ nie wszystkie osoby uprawnione do stypendium szkolnego dostarczyły rachunki i faktury dokumentujące wysokość poniesionych kosztów związanych z edukacją ucznia nie było możliwości wydatkowania całej dotacji. Podkreślenia wymaga fakt, iż w porównaniu do roku 2012 (617 uczniów) nastąpił znaczny wzrost liczby uczniów uprawnionych do stypendium szkolnego (o 259) i wzrost liczby wypłaconych środków finansowych na realizację zadania (o 372 564,85). Świadczy to o skuteczności zorganizowanych działań informacyjnych, mających na celu uaktywnienie większej liczby osób, które mogą skorzystać z tej formy pomocy, a także o wzroście ilości osób, które rzetelnie dokumentują poniesione koszty związane z edukacją ucznia. Liczba osób uprawnionych do zasiłków szkolnych w porównaniu do 2012 roku także wzrosła z 6 na 11 uczniów, co spowodowało wzrost wykonania o 2875 zł. Łącznie w 2012 roku całkowity koszt zadania wyniósł 473 011,97 zł, natomiast w roku 2013 848 451,82 zł, zatem odnotowano wzrost realizacji pomocy materialnej dla uczniów o ponad 79%.

8. DZIAŁ DODATKÓW MIESZKANIOWYCH

W roku sprawozdawczym Dział Dodatków Mieszkaniowych realizował zadania wynikające z ustawy o dodatkach mieszkaniowych.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym to jest **1.454,51zł** (do końca lutego 2013 roku obowiązywało kryterium 1.398,57zł) i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, to jest **1.038,94zł** (do końca lutego 2013 roku obowiązywało kryterium 998,98zł).

Jeżeli dochód na jednego członka gospodarstwa domowego jest wyższy od określonego wyżej, a kwota tej nadwyżki nie przekracza wysokości dodatku mieszkaniowego to wówczas dodatek obniża się o tę kwotę.

Na wniosek Prezydenta Miasta, Rada Miasta uchwałą nr PR.0007.57.2012 z dnia 29 marca 2012 roku podwyższyła wskaźnik określający wysokość dodatku mieszkaniowego od dnia 01c czerwca 2012 r. z 50% do 60%.

Liczba złożonych wniosków o dodatki mieszkaniowe w okresie sprawozdawczym - **5371**

Procentowy udział zarządców zasobów mieszkaniowych, na konto których przelewane są dodatki mieszkaniowe wnioskodawców przedstawia poniższa tabela:

Zarządcy, którym wypłacane są dodatki mieszkaniowe	Udział procentowy w wydatkach
Zasoby gminne	48%
Zasoby spółdzielcze	36,9%
Wspólnoty mieszkaniowe	4%
TBS	0,1%
prywatni	7%
inne	6%

W roku sprawozdawczym z dodatku mieszkaniowego skorzystały - **5321 rodziny** (w tym 1879 złożyło wniosek w ciągu roku po raz drugi lub trzeci);

- należy wyjaśnić, iż dodatek przyznawany jest na 6 miesięcy, więc istnieje możliwość dwukrotnego korzystania w roku z dodatku. Niektóre osoby po otrzymaniu decyzji odmownej, z powodu np. przekraczającego dochodu w danym okresie, składają wniosek po raz kolejny, po upływie miesiąca lub kilku.

W okresie sprawozdawczym wydano łącznie 6209 różnych decyzji (przyznających, odmownych, wstrzymujących, wznowiających, wygaszających dodatek, zmieniających, uchylających, o umorzeniu postępowania) w tym:

- przyznających 4945
- odmownych 495
- inne: 769

Ponadto wysłano 50 zawiadomień o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania.

Łącznie w roku 2013 **wypłacono 54.541** dodatków mieszkaniowych (ilość świadczeń), co stanowi średnio miesięcznie około 4.545 świadczeń na łączną kwotę: **6.224.139,54 zł.**

9. DZIAŁ KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Dział Klub Integracji Społecznej realizuje działania związane w szczególności z bezrobociem, bezdomnością oraz pomocą osobom uzależnionym i ich rodzinom a także zapobieganiu powyższych zjawisk.

Wymienione problemy społeczne bardzo często występują w połączeniu ze sobą i rzeczywiste efekty pracy socjalnej może dać jedynie skuteczna oferta pomocy na kilku płaszczyznach pomocy m.in. zawodowej, mieszkaniowej oraz zdrowotnej w przypadku uzależnienia od środków psychoaktywnych.

Podejmowane przez Dział zadania są odpowiedzią na problemy i potrzeby klientów oraz pozostałych mieszkańców Rudy Śląskiej.

Bezrobocie

- Zorganizowano i przeprowadzono zajęcia z zakresu reintegracji społeczno - zawodowej klientów pomocy społecznej. Łącznie zorganizowano **10** grup zajęciowych, dla **138** osób, w tym:
 - I. **4** grupy warsztatowe o charakterze edukacyjnym dla biernych zawodowo, niepełnosprawnych klientów pomocy społecznej, w których uczestniczyło: **62** osoby.
 - **grupa N1** - (czas trwania 09.04.2013-09.05.2013) ilość spotkań: 8, ilość godzin zajęć grupowych: 50, ilość osób skierowanych do uczestnictwa w zajęciach: 20, ilość osób uczestniczących w zajęciach 20, ilość osób, które ukończyły zajęcia: 20,
 - **grupa N2** - (czas trwania 11.06.2013-19.07.2013) ilość spotkań: 8, ilość godzin zajęć grupowych: 50, ilość osób skierowanych do uczestnictwa w zajęciach: 13, ilość osób uczestniczących w zajęciach 13, ilość osób, które ukończyły zajęcia: 12,
 - **grupa N3** - (czas trwania 09.07.2013-01.08.2013) ilość spotkań: 8, ilość godzin zajęć grupowych: 50, ilość osób skierowanych do uczestnictwa w zajęciach: 14, ilość osób uczestniczących w zajęciach 14, ilość osób, które ukończyły zajęcia: 14,
 - **grupa N4** - (czas trwania 09.07.2013-01.08.2013) ilość spotkań: 8, ilość godzin zajęć grupowych: 50, ilość osób skierowanych do uczestnictwa w zajęciach: 15, ilość osób uczestniczących w zajęciach 15, ilość osób, które ukończyły zajęcia: 15,
 - II. **2** grupy (A1, A2) dla osób bezrobotnych korzystających z usług treningowych, przygotowujące do wyjścia na rynek pracy:
 - **grupa A1** - czas trwania: 01.03.2013-08.04.2013, ilość spotkań: 10, ilość godzin zajęć grupowych: 50, ilość spotkań indywidualnych z konsultantem: 2, ilość osób skierowanych do uczestnictwa w zajęciach: **6**, ilość osób uczestniczących w zajęciach **6**, ilość osób, które ukończyły zajęcia: **6**,
 - **grupa A2** - czas trwania: 04.10.2013-08.11.2013, ilość spotkań: 10, ilość godzin zajęć grupowych: 50, ilość spotkań indywidualnych z konsultantem: 2, ilość osób skierowanych do uczestnictwa w zajęciach: **7**, ilość osób uczestniczących w zajęciach **5**, ilość osób, które ukończyły zajęcia: **5**,
 - III. **2** grupy (II Moduły) w ramach zajęć dla uczestników projektu „ Gminne programy aktywizacji społeczno zawodowej na rzecz budownictwa socjalnego - edycja 2013/2014”, skierowano do udziału łącznie: **21** osób, z czego **17** ukończyło zajęcia w DKIS:

- I Moduł - czas trwania: 28.06.2013 - 30.12.2013, ilość spotkań: 21, ilość godzin zajęć: 63, ilość osób skierowanych do udziału w zajęciach: 11, ilość osób uczestniczących w zajęciach: 10, ilość osób, które ukończyły zajęcia: 9,

- II Moduł - czas trwania: 06.11.2013 - 29.11.2013, ilość spotkań: 8, ilość godzin zajęć grupowych: 24, ilość osób skierowanych do udziału w zajęciach: 10, ilość osób uczestniczących w zajęciach: 10, ilość osób, które ukończyły zajęcia: 8

Efekt:

- 106 osoby skierowano do udziału w zajęciach z zakresu reintegracji społeczno zawodowej, 97 osób ukończyło warsztat z zakresu reintegracji społeczno - zawodowej, uzyskując wiedzę obejmującą aktywne metody samodzielnego poszukiwania zatrudnienia oraz podstawy komunikacji interpersonalnej przygotowującej do kontaktu z pracodawcą.

2. Z poradnictwa indywidualnego o charakterze zawodowym skorzystało 1322 osób. Udzielono 2585 porad (m.in. wydawanie ofert pracy.)

- Prace społecznie użyteczne są formą aktywizacji zawodowej bezrobotnych klientów pomocy społecznej, dzięki którym mogą oni przygotować się do skutecznego poszukiwania pracy, aktywności zawodowej, kształcić nawyki i dyscyplinę pracowniczą. Ponadto prace społecznie użyteczne mają przyczynić się do zmiany wizerunku osoby bezrobotnej i wzmocnienia odpowiedzialności społecznej.

Efekt:

Zorganizowano program prac społecznie użytecznych w mieście. W ramach tego programu w 2013 roku, tutejszy MOPS dysponował:

I-II/2013 - 20 miejscami

Od III - XII/2013 - 80 miejscami

W pracach społecznie użytecznych wzięły udział ogółem - **220 osoby** z czego, w wyniku zastosowania narzędzia aktywizacji zawodowej jakim jest udział w PSU, pracę podjęło - **23 osoby**, **2 osoba podjęła staż**.

W ramach prac społecznie użytecznych wykonano:

Ponadto wykonano szereg prac remontowych, konserwatorskich i porządkowych na terenie placówek miejskich:

3. remont 10 mieszkań socjalnych
4. remont 2 mieszkań chronionych
5. remont 1 mieszkania osoby niepełnosprawnej
6. we współpracy z Referatem Dzielnicowych Straży Miejskiej:
 - a) sprzątanie zanieczyszczonych mniejszych terenów miejskich - 197 terenów, zebrano 1982 worki oraz 2 kontenery co daje 254 840 litrów odpadów oraz gruz i przedmioty wielkogabarytowe

- b) oczyszczanie ulic (latarnie, słupy, znaki drogowe) z ogłoszeń wywieszonych bez zgody właściciela - 88 ulic
- 7. porządkowanie ok. 100 piwnic i strychów z zasobów MPGM
- 8. porządkowanie 11 mieszkań z zasobów MPGM
- 9. prace remontowe na terenie Komisariatu III
- 10. prace remontowe na terenie OIK
- 11. odśnieżanie terenów MOPS, MCK
- 12. prace porządkowe dla Wydziału Zarządzania Kryzysowego
- 13. prace remontowe w Kaplicy Przycmentarnej w Nowym Bytomiu
- 14. prace porządkowe w DDPS
- 15. prace remontowe na terenie SP 14
- 16. prace porządkowe na terenie Przedszkola 42
- 17. prace porządkowe na terenie Przedszkola 45
- 18. prace porządkowe na terenie MOSiR w Rudzie 5, w Rudzie 9, w Rudzie Śląskiej 6
- 19. prace remontowe na terenie Miejskiej Komendy Policji
- 20. prace remontowe na terenie cmentarza parafialnego i komunalnego w R-9
- 21. prace remontowe, konserwatorskie i porządkowe na terenie SP 13
- 22. prace remontowe w siedzibie Straży Miejskiej (pomieszczenia siłowni)
- 23. prace remontowe w Ośrodku Terapii Uzależnień
- 24. prace porządkowe i remontowe na terenie Dworca w Chebziu
- 25. prace remontowe w Dyrekcji MOPS
- 26. prace porządkowe na terenie Zespołu Szkolno - Przedszkolnego 2
- 27. prace remontowe na terenie PUP
- 28. prace porządkowe na terenie SP 23
- 29. prace remontowe SP 40
- 30. prace remontowe i konserwatorskie w Parku Koziola
- 31. prace remontowe Przedszkole 19
- 32. prace remontowe Gimnazjum 11
- 33. prace remontowe Zespół Szkół Ponadgimnazj. 5
- 34. prace porządkowe na terenie Slavii
- 35. prace remontowe i porządkowe z Wydziałem Organizacyjnym UM

Zdecydowana większość uczestników programu, którzy brali udział w pracach społecznie użytecznych, poprzez wykonywanie zadań w ramach obowiązków pracowniczych poprawiła swoje funkcjonowanie. W znaczącym stopniu poprawie uległ wygląd zewnętrzny, punktualność, a także spadła roszczeniowość wobec systemu pomocy społecznej. Istotnym elementem programu jest możliwość uzyskania przez osoby biernie zawodowo dodatkowego dochodu. Prace społecznie użyteczne stanowią zarówno narzędzie aktywizujące osoby bezrobotne, jak i narzędzie szeroko rozumianej pracy socjalnej, dzięki któremu można pomóc osobie w trudnej sytuacji życiowej spowodowanej brakiem

pracy, ale również dają możliwość zweryfikowania autentyczności deklaracji chęci podjęcia zatrudnienia. Ponadto realizacja prac społecznie użytecznych pozwala na zauważenie u klienta innych problemów, które do tej pory nie były zdiagnozowane np. przemoc czy problem alkoholowy.

Niniejszy program jest często jedyną szansą na aktywizację zawodową osób długotrwale bezrobotnych w wieku 50+, bezdomnych, uzależnionych po leczeniu odwykowym oraz matek samotnie wychowujących małe dzieci. Program prac społecznie użytecznych jest często pierwszym etapem poprzedzającym powrót klienta do zatrudnienia w ramach otwartego rynku pracy. Ponadto praca na rzecz Miasta spowodowała wzrost poczucia odpowiedzialności społecznej za wspólne dobro i poprawę wizerunku osoby bezrobotnego klienta pomocy społecznej.

II. Bezdomność

- W ramach zadań działu prowadzono pracę socjalną z osobami bezdomnymi w oparciu o uzgodnienia oraz indywidualny program wychodzenia z bezdomności:

Efekty:

- 6) skierowano celem zabezpieczenia schronienia łącznie **133** osób bezdomnych, z których w roku bieżącym usamodzielniono **9** osób (w ww. grupie **5** osoby otrzymały lokale socjalne lub kwaterunkowe). Ponadto:
 - 7) **9** osób podjęło zatrudnienie na ogólnym rynku pracy,
 - 8) **9** osób uczestniczyło w pracach społecznie użytecznych,
 - 9) **52** osoby było motywowane do podjęcia leczenia odwykowego, z czego **43** podjęły leczenie,
 - liczba wywiadów środowiskowych przeprowadzonych z osobami bezdomnymi w 2013 roku: **238**
- Motywowanie osób bezdomnych do zmiany swojej trudnej sytuacji życiowej poprzez prowadzenie codziennych spotkań społeczności mieszkańców Noclegowni dla Bezdomnych Mężczyzn w Rudzie Śląskiej. Łącznie odbyło się **248** spotkania w ramach grupy o charakterze profilaktyczno - edukacyjnym oraz wspierającym. Średnia osób biorących udział w spotkaniach wyniosła **37**.
 - Zakończono realizację projektu współfinansowanego ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej „Gminne programy aktywizacji społeczno zawodowej na rzecz budownictwa socjalnego - edycja 2012/2013”

Efekty:

- wykonano remont **10** lokali socjalnych, w ramach których swoją sytuację mieszkaniową uregulowało **10** gospodarstw domowych, osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością. Przeprowadzono również prace remontowe w 2 mieszkaniach chronionych.
- Pozyskano w drodze konkursu 120 000 zł przygotowując program z zakresu budownictwa socjalnego współfinansowany ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej „Gminne

programy aktywizacji społeczno zawodowej na rzecz budownictwa socjalnego - edycja 2013/2014". Z Ww. środków 10 osób bezrobotnych uzyskało dodatkowe kwalifikacje zawodowe, zwiększając możliwość zatrudnienia. Ponadto w 2014 roku zostanie wyremontowanych 10 mieszkań socjalnych i 4 mieszkania chronione w ramach I Modułu. W ramach II Modułu wykonywane będą prace porządkowe, remontowe i konserwatorskie w placówkach miejskich i na terenach otwartych, które administruje Miasto.

Przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz przeciwdziałanie narkomanii

W 2013 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował realizację zadań związanych z poradnictwem z zakresu narkomanii oraz profilaktyki i problemów alkoholowych. Działania obejmują w szczególności: poradnictwo z zakresu uzależnienia od środków psychoaktywnych, motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego, udzielanie wsparcia i informacji osobom zagrożonym uzależnieniem od substancji psychoaktywnych, pomocy członkom rodzin osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych bądź zagrożonych takim uzależnieniem, udzielanie informacji osobom i instytucjom z terenu Miasta Ruda Śląska, zainteresowanym uzyskaniem wiedzy na temat uzależnienia od środków psychoaktywnych oraz możliwości pomocy osobom z problemem z zakresu narkomanii i problemów alkoholowych, udzielanie informacji na temat możliwości podjęcia leczenia odwykowego oraz pomoc w znalezieniu odpowiedniej placówki. Prowadzone były także zajęcia grupowe motywujące do podjęcia leczenia odwykowego. Ponadto realizowano działania wpisane w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jak również nawiązano współpracę ze szkołami poprzez realizację zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz prowadzenie prelekcji dla rodziców o tematyce profilaktycznej.

Efekty:

- udzielono 169 porad z zakresu profilaktyki i problemów alkoholowych oraz spotkania edukacyjne w 57 klasach
- udzielono 80 porad z zakresu przeciwdziałania narkomanii oraz spotkania edukacyjne w 21 klasach
- zorganizowano i przeprowadzono zajęcia w ramach grupy: „Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego osób z problemem alkoholowym”:

grupa **P1**- (czas trwania 08.07.2013-02.08.2013) ilość spotkań: 12, ilość godzin zajęć grupowych: 16, ilość godzin zajęć indywidualnych: 4, ilość osób skierowanych do uczestnictwa w zajęciach: 10, ilość osób uczestniczących w zajęciach 6, ilość osób, które ukończyły zajęcia: 4

- zrealizowano działania przypisane MOPS w Miejskim Programie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

-zorganizowano i przeprowadzono zajęcia w ramach grupy: „FAS/FAE - grupa edukacyjna klientów pomocy społecznej”:

grupa **FAS1**-(czas trwania 06.03.2013-27.03.2013) ilość spotkań: 4, ilość godzin zajęć grupowych: 8, ilość osób skierowanych do uczestnictwa w zajęciach: 6, ilość osób, które ukończyły zajęcia: 6

grupa **FAS2**-(czas trwania 08.10.2013-29.10.2013) ilość spotkań: 4, ilość godzin zajęć grupowych: 8, ilość osób skierowanych do uczestnictwa w zajęciach: 7, ilość osób, które ukończyły zajęcia: 6

- Ponadto w 2013 roku przeprowadzono w szkołach na terenie Rudy Śląskiej zajęcia edukacyjne z zakresu problematyki alkoholowej. W ramach powyższych zajęć zrealizowano 57 godzin lekcyjnych z dziećmi i młodzieżą.

Inne zadania realizowane przez Dział

- 1) realizacja projektów ujętych w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Rudzie Śląskiej, w zakresie bezrobocia i bezdomności. Prowadzenie ich ewaluacji oraz bieżącej sprawozdawczości.
- 2) współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Rudzie Śląskiej w oparciu o porozumienie o współpracy oraz wypracowane dla celów roboczych procedury,
- 3) współpraca z placówkami odwykowymi
- 4) przygotowywanie uchwały i zmian do uchwały w sprawie przyjęcia do realizacji rocznego planu potrzeb w sprawie prac społecznie użytecznych.

10. DZIAŁ REALIZACJI PROJEKTÓW

W 2013 r. Dział Realizacji Projektów (DRP) zakończył realizację dwuletniego projektu systemowego „Ruda Śląska - szansą dla wszystkich” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W roku 2012 wydatkowano 795 940 zł dotacji, a w roku 2013 **990 849 zł**, co daje łącznie 1 7 786 779 zł, z tego 232 281,16 zł stanowił wkład własny.

W strukturach Działu funkcjonuje również Zespół ds. Organizacji Pozarządowych.

Do zakresu zadań Działu należało:

1. Bieżące zaznajamianie się ze zmianami w Wytycznych dotyczących realizacji projektu współfinansowanego ze środków unijnych.
2. Gromadzenie informacji na temat aktualnych możliwości pozyskiwania środków w drodze projektów konkursowych i systemowych.
3. Przygotowywanie wniosków o dofinansowanie projektu, rozliczanie i bieżąca realizacja projektu.
4. Zarządzanie i bieżący monitoring realizowanego projektu.
5. Prowadzenie baz danych niezbędnych do składania wniosków o płatność i bilansu rocznego projektu, w tym Podsystemu Europejskiego Funduszu Społecznego.
6. Prowadzenie działań informacyjno - promocyjnych projektu.
7. Współpraca z podmiotami i instytucjami publicznymi działającymi na obszarze pomocy społecznej.

W ramach projektu systemowego zrealizowano:

- a. 15 kontraktów socjalnych z rodzinami wieloproblemowymi; przedstawicielki rodzin uczestniczyły w cyklu zajęć w Klubie Integracji Społecznej, w zajęciach edukacyjnych z zakresu FAS oraz warsztatach umiejętności wychowawczych, z kolei całe rodziny objęte były intensywnymi treningami kompetencji i umiejętności społecznych w formie usług świadczonych w miejscu ich zamieszkania oraz w czterodniowych treningach wyjazdowych;
- b. 76 kontraktów socjalnych z osobami niepełnosprawnymi zdolnymi do podjęcia zatrudnienia, które wzięły udział w cyklu zajęć w Klubie Integracji Społecznej oraz w wyjazdowych zajęciach rehabilitacyjnych;
- c. 23 umowy/aneksy do umów w ramach Programu Aktywności Lokalnej dla Osiedla Kaufhaus - realizowanego od roku 2008 oraz 34 umowy w ramach Programu Aktywności Lokalnej dla dzielnicy Orzegów (PAL) - realizowanego od 2012 r.; uczestnicy PAL wzięli udział w treningach z zakresu prowadzenia gospodarstwa domowego, profilaktyki uzależnień czy *savoir - vivre*. Ponadto, uczestnicy wraz z otoczeniem brali udział w cyklicznych zajęciach świetlicowych z animatorami lokalnymi (systematycznie 2 razy w tygodniu) oraz innych środowiskowych działaniach integracyjnych, w ramach których zorganizowano m.in.: coroczne obchody Europejskiego Dnia Sąsiada - we współpracy z NGO oraz parafią św. Michała Archanioła w Orzegowie (w tym pokazy wozu policyjnego, strażackiego, pierwszej pomocy, turnieje piłki nożnej, występy artystyczne, poczęstunek, gry i zabawy dla najmłodszych), prowadzono punkt pomocy rzeczowej, usługi pralnicze, zorganizowano pikniki grillowe, wizyty studyjne i wyjazdy integracyjno - integracyjne do Zabrza, Krupskiego Młyna, Mosznej, Wieliczki, Krakowa, Częstochowy, a także wyjścia na spektakle filmowe i występy muzyczne. W ramach podsumowania kilkuletniej realizacji PAL wszyscy uczestnicy Programu mieli okazję wyjechać na wspólne dla obu PAL zajęcia edukacyjno - integracyjne do Murzasichle, które były okazją do integracji i aktywnego wypoczynku w bezpośrednim otoczeniu Tatr, edukacji oraz wzmocnienia więzi sąsiedzkich, rodzinnych i rówieśniczych;
- d. prace społecznie użyteczne - stanowiły istotny element PAL na rzecz poprawy warunków życia w swoim środowisku sąsiedzkim. W latach 2012 i 2013 wzięło w nich udział 18 uczestników PAL;
- e. formą podsumowania sześcioletniej realizacji projektu systemowego była plenerowa impreza masowa „Sześć lat projektu - radość z efektu” adresowana do wszystkich jego uczestników i ich otoczenia, która odbyła się 26.09.2013 r. na Placu Jana Pawła II w Rudzie Śląskiej.
Dla przybyłych przygotowano szereg atrakcji, w tym występ grupy romskiej Kate Jakchowe z Orzegowa, pokaz umiejętności tanecznych breakdance młodzieży z rudzkich placówek opiekuńczo - wychowawczych czy wyłonienie zwycięzców w konkursie plastyczno - literackim „Dzieci malują, dorośli recytują” skierowanym do wszystkich uczestników projektu. Członkowie Stowarzyszenia na Rzecz Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Pomocni” zagwarantowali doskonałą zabawę prezentując umiejętności muzyczno - wokalne zespołów „Gwiazdy Europy” i „Gwiazdki Europy”, przeprowadzili konkurs wiedzy o Unii Europejskiej dla rodzin i zapewnili animacje dla najmłodszych. Na scenie wystąpił również zespół osób niepełnosprawnych „Od Serca” działający od kilku lat przy ośrodku Caritas Najświętsze Serce Jezusa w Halembie, zespół Terra

Bite i MStake. Największą jednak atrakcją czwartkowego jesiennego wieczoru był półtoragodzinny koncert zespołu BEDNAREK z wokalistą Kamilem Bednarkiem, który z właściwą sobie energią wbiegł na scenę i sprawił, że cały rynek rozbujał się w rytmie reggae. Zgromadzona publiczność po brzegi wypełniła centralny plac miasta, a impreza zdobyła pierwsze miejsce w plebiscycie „Najlepsze wydarzenie plenerowe 2013” na portalu Ruda Śląska.com.pl.

f. Projekt będzie kontynuowany w 2014 roku.

ZESPÓŁ DS. ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

- I. Obsługa procesu przekazywania i realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej przez organizacje pozarządowe:
 - a) ilość zorganizowanych w 2013 roku otwartych konkursów ofert -10,
(w tym min.: przygotowywanie projektów ogłoszeń o otwartych konkursach ofert na realizację zadań z zakresu pomocy oraz wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej, obsługa techniczno - administracyjna Komisji Konkursowej, min.: ustalanie terminu i miejsca posiedzenia Komisji, informowanie członków Komisji o terminie i miejscu posiedzenia Komisji, przygotowywanie dokumentacji Komisji (min. listy obecności, oświadczenia członków Komisji, karty oceny merytorycznej i formalnej, protokół), udział w Komisjach konkursowych, podawanie informacji o konkursie i wynikach konkursu do wiadomości publicznej),
 - b) ilość przeprowadzonych postępowań z pominięciem otwartego konkursu ofert, w ramach tak zwanych „małych grantów”: 1
 - c) ilość opracowanych projektów umów i aneksów do umów - 23 projekty umów, 29 projektów aneksów do umów,
 - d) ilość przeprowadzonych działań monitorujących realizację zawartych umów - na bieżąco,
 - e) ilość przeprowadzonych konsultacji indywidualnych z przedstawicielami organizacji realizujących zadania na podstawie zawartych umów - na bieżąco,
 - f) współpraca z Zespołem ds. Kontroli w zakresie kontroli merytorycznej zadań realizowanych przez ZOP w zakresie: uzgadniania zakresu kontroli, udostępniania dokumentacji objętej zakresem kontroli, udzielania informacji na temat realizowanych zadań,
 - g) monitorowanie poprawności realizacji zadań, zgodnie z umowami prowadzonymi przez Zespół, analiza sprawozdań z realizacji zadań zleconych organizacjom (kwartalnych, rocznych i końcowych) wpływających do ZOP, pod względem merytorycznym, ilość zweryfikowanych sprawozdań ogółem: 55,
 - h) przygotowywanie dyspozycji wypłaty środków.
 - i) ilość opracowanych umów o wolontariat i ich koordynacja - 2; ilość przeprowadzonych rozmów w sprawie wolontariatu oraz z wolontariuszami 4, ilość wydanych zaświadczeń/opinii - 1
- II. Inne zadania z zakresu współpracy z organizacjami pozarządowymi:
 - udział w spotkaniach z organizacjami pozarządowymi (w tym spotkania w ramach współpracy organizacji pozarządowych z Miastem Ruda Śląska, spotkania w sprawie standardów, programów

profilaktycznych oraz dokumentacji w placówkach wsparcia dziennego, udział w imprezach organizowanych przez Organizacje min. Międzyświatlicowy turniej piłki nożnej halowej, Dzień Nauczyciela, pasowanie na przedszkolaka, Dzień Pracownika Socjalnego, VIII Koncert Poetycki, spektakl *Casting*, wigilie, Świetlandia i inne).

- Udział w Zespołach Inicjatywno - Doradczych oraz innych spotkaniach organizowanych przez Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Organizacji Pozarządowych,
- Udział w comiesięcznych spotkaniach w sprawie Domu PCK i mieszkań chronionych,
- Współpraca przy organizacji Rudzkiego Jarmarku Pozarządowego 2013,
- Współpraca przy organizacji Imprezy Integracyjnej „Sześć lat projektu - radość z efektu”, realizowanej w ramach projektu systemowego „Ruda Śląska - szansą dla wszystkich”, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.
- Przygotowanie wniosku do MPiPS o dofinansowanie projektu realizowanego w ramach Programu Ostonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” edycja 2013.
- Przygotowanie wniosku do MPiPS w ramach resortowego Programu Dofinansowania standardów Placówek wsparcia Dziennego w 2013 roku.
- Współpraca przy działaniach związanych z dystrybucją żywności w Mieście Ruda Śląska (Program PEAD, projekt „Ruda Potrzebującym” dystrybucja żywności przekazanej przez Śląski Bank Żywności).
- aktualizacja projektów do Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na rok 2013 rok,
- Gromadzenie informacji na temat istniejących możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i innych ustaw i przekazywanie danych o konkursach pracownikom Ośrodka, a także organizacjom pozarządowym realizującym zadania z zakresu pomocy społecznej i innych ustaw,
- Sporządzanie sprawozdawczości i informacji z zakresu realizowanych zadań,

Zgodnie z art. 25 Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, organy administracji rządowej i samorządowej, mogą zlecać realizację zadania z zakresu pomocy społecznej, udzielając dotacji na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zleconego zadania organizacjom pozarządowym, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 tej ustawy, prowadzącym działalność w zakresie pomocy społecznej. Zlecenie realizacji zadania z zakresu pomocy społecznej odbywa się po uprzednim przeprowadzeniu konkursu ofert. Do zlecania zadań, o których mowa wyżej stosuje się przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W roku 2013 zadania z zakresu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej realizowało łącznie 8 uprawnionych podmiotów (wyłonionych w drodze otwartych konkursów ofert):

1. Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Święta Elżbieta, Ruda Śląska 41 - 700 ul. Wolności 30.
2. Zgromadzenie Sióstr Św. Elżbiety, Prowincja Katowicka - Placówka Wsparcia Dziennego w formie opiekuńczej, Ruda Śląska 41 - 703, ul. Rencistów 2.
3. Stowarzyszenie Św. Filipa Nereusza, Ruda Śląska 41 - 706 ul. Leśna 37.
4. Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Karola Boremeusza 43- 190 Mikołów ul. Okrzei 27.
5. Caritas Archidiecezji Katowickiej - Ośrodek dla Niepełnosprawnych „Najświętsze Serce Jezusa”, 41-706 Ruda Śląska ul. Kłodnicka 103.
6. Śląski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża, Katowice 40-057 Katowice ul. PCK 8.
7. Fundacja Opieki Zdrowotnej i Pomocy Potrzebującym - Lux Hominum, z siedzibą w Tychach ul. Zofii Nałkowskiej 27.
8. Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Pomocni”, Ruda Śląska 41 - 700, ul. Bujoczka 12

Łącznie w 2013 roku dotowano 23 wnioski:

1. Udzielanie schronienia kobietom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności z uwagi na bezdomność i przemoc w rodzinie;
2. Zorganizowanie i prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej (światlice) w dzielnicy Orzegów;
3. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania;
4. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej w dzielnicy Halemba;
5. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej w dzielnicy Ruda;
6. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej w dzielnicy Wirek;
7. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej (światlice) w dzielnicy Nowy Bytom;
8. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej (światlice) w dzielnicy Czarny Las;
9. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej (światlice) w dzielnicy Godula;
10. Prowadzenie grupy profilaktyczno-rozwojowej dla dzieci w wieku przedszkolnym, wychowujących się w rodzinach dysfunkcyjnych w dzielnicy Halemba i Ruda;
11. Prowadzenie grupy profilaktyczno-rozwojowej dla dzieci w wieku przedszkolnym, wychowujących się w rodzinach dysfunkcyjnych w dzielnicy Wirek;
12. Prowadzenie grupy profilaktyczno-rozwojowej dla dzieci w wieku przedszkolnym, wychowujących się w rodzinach dysfunkcyjnych w dzielnicy Godula;
13. Prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób przewlekłe psychicznie chorych (53 osoby);
14. Prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (48 osób);
15. Prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku (80 osób);
16. Prowadzenie domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (95 osób);

17. Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy dla 40 osób z zaburzeniami psychicznymi w dzielnicy Halemba;
18. Prowadzenie ośrodka wsparcia: Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych dla 21 osób;
19. Prowadzenie placówki opiekuńczo - wychowawczej typu socjalizacyjnego dla dzieci pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej;
20. Prowadzenie mieszkania chronionego dla osób opuszczających, po osiągnięciu pełnoletności, pieczę zastępczą;
21. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej - ogniska wychowawczego w Centrum Inicjatyw Społecznych Stara Bykowna w Rudzie Śląskiej przy ulicy 11 - go Listopada 15a;
22. Zorganizowanie i przeprowadzenie działań integracyjnych o charakterze artystyczno - edukacyjnym podczas Plenerowej Imprezy Integracyjnej „Sześć lat projektu - radość z efektu”, realizowanej w ramach projektu systemowego „Ruda Śląska - szansą dla wszystkich”, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego;
23. Turniej podwórkowej piłki nożnej w Orzegowie i Kaufhausie (mały grant).

Reasumując:

LICZBA DOTOWANYCH WNIOSKÓW	23
LICZBA PODMIOTÓW	8
PRYZNANA KWOTA DOTACJI	<p>Środki z Budżetu Miasta:</p> <p>5 434 901,98 zł</p> <p>Środki Budżetu Miasta (przeciwdziałanie alkoholizmowi):</p> <p>1 439 594 zł</p> <p>Środki Wojewody Śląskiego:</p> <p>4 767 237,00 zł</p> <p>Środki EFS (UE):</p> <p>12 000 zł</p>

11. SAMODZIELNE STANOWISKO DS. KONTROLI

Przeprowadzono ogółem 7 kontroli, w tym 4 kontrole zgodnie z planem kontroli na 2013 r. oraz 3 kontrole poza planem.

Kontroli poddano następujące jednostki:

1. Polski Czerwony Krzyż - Śląski Oddział Okręgowy z siedzibą w Katowicach - Dom PCK - Centrum Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej ul. Przy Kolei 7.

2. Dział Pomocy Środowiskowej, Dział Świadczeń, Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Pomocy Materialnej Uczniom: Sekcja Realizacji Świadczeń Rodzinnych i Ubezpieczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej ul. Markowej 20.
3. Dział Świadczeń, Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Pomocy Materialnej Uczniom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej przy ul. Markowej 20.
4. Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie w Rudzie Śląskiej ul. Plebiscytowa 12.
5. Warsztat Terapii Zajęciowej Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek dla Niepełnosprawnych „Najświętsze Serce Jezusa” w Rudzie Śląskiej ul. Kłodnicka 103.
6. Dział Obsługi i Finansowania Opieki nad Dzieckiem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej ul. Markowej 20.
7. Fundacja Opieki Zdrowotnej i Pomocy Potrzebującym - Lux Hominum z siedzibą w Tychach ul. Zofii Nałkowskiej 27.

- Sporządzono łącznie 6 protokołów kontroli, protokół dotyczący 7 kontroli sporządzono w styczniu 2014 r.
- Wydano 6 zaleceń pokontrolnych.
- Opracowano plan kontroli na 2014 r.
- Sporządzono sprawozdanie z czynności kontrolnych przeprowadzonych w 2013 r.

W niektórych kontrolach uczestniczyli upoważnieni pracownicy innych działów, zespołów celem wsparcia merytorycznego.

12. SAMODZIELNE STANOWISKO DS. AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

W roku sprawozdawczym audytor wewnętrzny przeprowadził cztery zadania audytowe zgodnie z planem audytu na 2013 r.:

- Postępowanie w sprawie należności z ustawy o pomocy społecznej (Dział Świadczeń, Dział Obsługi Finansowania Opieki nad Dzieckiem, Dział Finansowo -Księgowy),
- Piecza zastępcza (Dział Pieczy Zastępczej),
- Polityka Bezpieczeństwa Informacji (Dział Organizacji i Spraw Pracowniczych, Administrator Bezpieczeństwa Informacji),
- Prowadzenie Biuletynu Informacji Publicznej (Dział Techniczno - Gospodarczy).

Wydano łącznie 14 zaleceń.

W 2013 r. audytor sporządził plan audytu na 2014 r. oraz sprawozdanie z realizacji planu audytu wewnętrznego za rok 2012.

13. SAMODZIELNE STANOWISKO POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ

Psycholog w roku sprawozdawczym udzielał pomocy psychologicznej i porad:

- Ilość klientów objętych pomocą psychologiczną: 68,
- Ilość nowych kontaktów - zawiązanych w 2013 r.: 42,
- Ilość bezpośredniej pomocy psychologicznej udzielonej klientom MOPS (porady, spotkania interwencyjne, terapia długoterminowa): 343,
- Ilość wizyt psychologicznych na terenie mieszkań chronionych dla seniorów: 67,
- konsultacje z pracownikami socjalnymi oraz innymi pracownikami jednostek pomocowych: 148,

Ponadto uczestniczył w pracach grupy roboczej Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - 3 spotkania.

14. SAMODZIELNE STANOWISKO GŁÓWNEGO SPECJALISTY ds. ANALIZ SPOŁECZNYCH

W 2013 roku przygotowano pod względem analityczno-statystycznym:

I. Raport Częstkowy Badań Ewaluacyjnych

Raport ten obejmował analizę kwestionariuszy przeprowadzonych wśród uczestników na początku realizowanego projektu. Ewaluację wstępną podzielono ze względu na grupy docelowe, do których skierowany był projekt tj.:

1. Osoby niepełnosprawne nieaktywne zawodowo
2. Rodziny wieloproblemowe
3. Społeczność lokalna (Osiedle Kaufhaus, Orzegów)

II. Analiza zakresu występowania przemocy w rodzinie w Rudzie Śląskiej w latach 2011 - 2013 dokonana w oparciu o dokumentację zgromadzoną przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie w Rudzie Śląskiej.

Analizę opracowano na podstawie 309 akt. W analizie uwzględniono min. płeć, wiek, miejsce zamieszkania/pobytu, źródła dochodu zarówno sprawców jak i ofiar przemocy. Ponadto uwzględniono rodzaj udzielonego schronienia ofiarom przemocy, pokrewieństwo sprawcy w stosunku do ofiary, czynniki występowania przemocy, formy przemocy, informacje o małoletnich ofiarach przemocy a także rodzaje udzielonego wsparcia i dane o jednostkach spisujących Niebieską Kartę.

III. Opracowano ankiety służące analizie skuteczności realizowanego programu "Aktywny samorząd".

15. PEŁNOMOCNIK PREZYDENTA MIASTA DS. OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. Współpraca z przedstawicielami: administracji rządowej i samorządowej, organizacji pozarządowych i pożytku publicznego, miejskich jednostek organizacyjnych - w zakresie problematyki osób niepełnosprawnych.
2. Udział w spotkaniach Śląskiego Forum Pełnomocników ds. Osób Niepełnosprawnych Województwa Śląskiego:
 - a) omawianie problemów różnych środowisk osób niepełnosprawnych,
 - b) omawianie przykładów dobrych praktyk - działań podejmowanych na rzecz osób niepełnosprawnych w poszczególnych gminach województwa śląskiego,
 - c) propagowanie aktywności sportowej osób niepełnosprawnych w naszym regionie,
 - d) wdrażanie przepisów ratyfikowanej przez Polskę Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych.
3. Koordynowanie działań związanych z organizacją obchodów Tygodnia Godności Osób Niepełnosprawnych:
 - a) organizacja spotkań z przedstawicielami środowisk osób niepełnosprawnych (instytucji, stowarzyszeń, organizacji skupiających osoby niepełnosprawne i działających na ich rzecz) w celu wypracowania koncepcji obchodów i harmonogramu imprez w poszczególnych dzielnicach,
 - b) udział w imprezach w dniach 13 - 20 maja 2013 r. zorganizowanych w ramach obchodów Tygodnia Godności Osób Niepełnosprawnych,
 - c) przygotowanie Uchwały w sprawie stanowiska Rady Miasta wobec sytuacji niepełnosprawnych mieszkańców miasta Ruda Śląska.
 - d) opracowanie referatu do prezentacji podczas Uroczystej Sesji Rady Miasta inaugurującej obchody Tygodnia Godności Osób Niepełnosprawnych w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta.
4. Udział w konferencjach i debatach:
 - 1) Debata w sprawie nowatorskich metod pracy z osobami niepełnosprawnymi intelektualnie zorganizowana przez Urząd Miasta Katowice.
 - 2) „Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych - nowe zadania dla jednostek samorządowych” - konferencja zorganizowana przez Wojewodę Śląskiego i Rzecznika Praw Obywatelskich.
 - 3) „Miasto edukacyjne - miastem włączającym” zorganizowana przez Miasto Katowice,
 - 4) „Sprawni - niepełnosprawni” - debata telewizyjna poświęcona korzyściom i barierom dotyczącym zatrudnienia osób z niepełnosprawnością zorganizowaną przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach oraz Telewizję Katowice,
 - 5) Konferencja prasowa inaugurująca Konkurs i Kampanię na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych - „Lodołamacze” w woj. śląskim,
 - 6) „Integracja działań Społecznych Powiatowych Rad ds. Osób Niepełnosprawnych” - propozycje obszarów współpracy w świetle Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych” - konferencja zorganizowana przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego,
 - 7) „Nie daj się rakowi” - konferencja zorganizowana przez Rudzkie Stowarzyszenie Amazoniek „Relaks”

5. Udział w konsultacjach w sprawie Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.
6. Udział w warsztatach zespołu roboczego ds. społecznych w sprawie wypracowania nowej Strategii Rozwoju Miasta Ruda Śląska na lata 2014 - 2030.
7. Udział w Spotkaniach Oplatkowych organizowanych przez organizacje pozarządowe.
8. Udział w uroczystościach i spotkaniach organizowanych przez organizacje pozarządowe i jednostki administracji:
 - 1) udział w uroczystości związanej z obchodami Międzynarodowego Dnia Niewidomego i Białej Laski,
 - 2) Udział w Śląskim Pikniku Integracyjnym dla Osób Niepełnosprawnych zorganizowanym przez Urząd Marszałkowski Woj. Śląskiego,
 - 3) Udział w uroczystej gali podsumowującej konkurs „Lodołamacze” zorganizowanej przez Fundacje FAZON i POPON,
 - 4) Udział w uroczystych obchodach Międzynarodowego Dnia Osoby Niepełnosprawnej” w auli Biblioteki Śląskiej w Katowicach.
 - 5) Udział w uroczystości wręczenia nagrody za uzyskanie tytułu „Samorząd Równych Szans 2013 dla miasta Ruda Śląska oraz dla Ośrodka Adaptacyjnego dla Dzieci Niepełnosprawnych za działania podejmowane na rzecz osób niepełnosprawnych.
9. Udział w posiedzeniach Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych.
10. Udział w imprezach kulturalnych i zawodach sportowych organizowanych dla osób niepełnosprawnych (otwarcie i zamknięcie zawodów, wręczenie nagród):
 - 1) Regionalny Turniej Piłki Nożnej Olimpiad Specjalnych na Stadionie GKS Grunwald
 - 2) Regionalny Turniej w Halowej Piłce Nożnej Olimpiad Specjalnych - Hala MOSiR w Halembie
 - 3) Regionalny Turniej w Tenisie Stołowym Olimpiad Specjalnych - Hala MOSiR w Halembie
 - 4) Miejska Olimpiada Osób Niepełnosprawnych zorganizowana przez MOSiR na terenie Basenu Miejskiego w Rudzie Śląskiej,
 - 5) Festiwal Artystyczny - Wokalny „do-re-mi” w MCK zorganizowany przez Przedszkole nr 12
11. Udział w pracach Komisji Konkursowej rozpatrującej oferty fundacji i organizacji pozarządowych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.
12. Analizowanie i usystematyzowanie potrzeb osób niepełnosprawnych związanych z ich pełnym dostępem do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym:
 - a) diagnozowanie potrzeb związanych z rehabilitacją społeczną,
 - b) gromadzenie danych dotyczących liczby osób niepełnosprawnych w Rudzie Śląskiej,
 - c) utworzenie Informatora - bazy informacji dla osób niepełnosprawnych o podstawowych uprawnieniach i ulgach, stowarzyszeniach, fundacjach, organizacjach pożytku publicznego, ośrodkach wsparcia działających na terenie Rudy Śląskiej.
13. Opracowanie Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2014 - 2015 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym.
14. Przyjmowanie i rozpatrywanie uwag i wniosków osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
15. Udzielanie porad i informacji osobom niepełnosprawnym, ich opiekunom i członkom rodzin o przysługujących uprawnieniach i ulgach. Najczęściej zgłaszane sprawy dotyczyły zadań realizowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych: dofinansowania do turnusów

rehabilitacyjnych, zaopatrzenia w środki pomocnicze i ortopedyczne, likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się (szczególnie w sprawie zakupu komputera) oraz uzyskania stopnia niepełnosprawności, karty parkingowej, legitymacji osoby niepełnosprawnej. Przyjęto również wiele telefonów z prośbą o udzielenie informacji o uprawnieniach i ulgach dla osób niepełnosprawnych, uzyskania świadczeń i zasiłków pomocy społecznej w związku z trudną sytuacją rodziny, w której funkcjonuje osoba niepełnosprawna, możliwości uzyskania pomocy w postaci usług opiekuńczych dla niepełnosprawnych członków rodziny zamieszkałych oddzielnie oraz umieszczeniem osoby starszej i niepełnosprawnej w domu pomocy społecznej.

16. Obsługa Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem "Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym":

- a) konsultacje z realizatorami projektów,
- b) sporządzanie aktualizacji projektów,
- c) sporządzenie sprawozdania z realizacji projektów za 2012 r.

16. DZIAŁ TECHNICZNO - GOSPODARCZY

W roku 2013 Dział Techniczno - Gospodarczy wykonywał zadania wynikające z zakresu powierzonych mu działań.

- 1) Dział Techniczno - Gospodarczy, jako komórka organizacyjna wyznaczona do przygotowania, przeprowadzenia i udzielania zamówień publicznych przeprowadził następujące postępowania według ustawy Prawo Zamówień Publicznych:
 - a) świadczenie usług pocztowych;
 - b) dostawa materiałów biurowych i materiałów eksploatacyjnych do drukarek i kserokopiarek;
 - c) zorganizowanie i przeprowadzenie wyjazdowych zajęć rehabilitacyjnych;
 - d) zorganizowanie i przeprowadzenie wyjazdu edukacyjno - integracyjnego dla uczestników programów aktywności lokalnej;
 - e) przygotowanie, dostarczenie i wydanie jednodaniowego gorącego posiłku osobom z terenu Miasta Ruda Śląska;
- 2) Na podstawie rozeznania rynku Dział Techniczno - Gospodarczy udzielił następujących zamówień o wartości nie przekraczającej równowartości kwoty 14.000 Euro, których realizacja miała miejsce na podstawie przygotowanych umów:
 - a) zakup i dostawa środków czystości;
 - b) świadczenie usług telefonii stacjonarnej w usłudze Centrex;
 - c) świadczenie usług telefonii komórkowej;
 - d) świadczenie usługi VPN oraz dostępu do Internetu;
 - e) konserwacja i naprawy kserokopiarek i telefaksów;
 - f) usługi monitorowania i konserwacji systemów alarmowych;
 - g) dostawa biletów komunikacji miejskiej.

- 3) Na podstawie zebranych ofert i jednorazowych zamówień dokonano zakupu następujących towarów i usług:
- a) konserwacja i naprawa gaśnic w obiektach MOPS;
 - b) zakup kserokopiarek formatu A3 - 1 szt. oraz A4 - 1 szt. oraz niszczarki dokumentów o pojemności pojemnika 82 litrów;
 - c) montaż rolet wewnętrznych w 4 pomieszczeniach biurowych;
 - d) konserwacje kotłów gazowych dwufunkcyjnych w siedzibie Sekcji Pracowników Socjalnych przy ul. Przedszkolnej oraz w mieszkaniu chronionym przy ul. Matejki 9;
 - e) drobne zakupy na potrzeby bieżącej działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej - materiały do napraw, narzędzia, doposażenie pomieszczeń w telefony, czajniki, itp.;
 - f) realizacja pomocy w naturze dla osób korzystających z pomocy Ośrodka na podstawie decyzji administracyjnych.
- 4) W ramach obowiązków realizowanych przez Dział Techniczno - Gospodarczy sporządzono ponadto umowy na wykorzystanie samochodów prywatnych do celów służbowych oraz umowy użyczenia telefonów komórkowych do celów służbowych.
- 5) Uprawnieni pracownicy Działu wydawali osobom korzystającym z pomocy MOPS karty przedpłacone, dostarczane przez ING Bank Śląski, służące do wypłaty zasiłków realizowanych przez Ośrodek, pomagając wielokrotnie w aktywowaniu tych kart i wyjaśniając kwestie sporne wymagające kontaktu z bankiem.
- 6) W trakcie roku pracownicy Działu Techniczno - Gospodarczego wspomagali Dział Klub Integracji Społecznej w realizacji programu mającego na celu remont mieszkań przeznaczonych na lokale socjalne dla uczestników programu realizowanego przez KIS oraz mieszkań readaptacyjnych MOPS. Jednocześnie korzystając z nabytych umiejętności pracowników społecznie użytecznych odświeżono przez malowanie z użyciem materiałów własnych MOPS korytarze i klatkę schodową w budynku przy ul. Markowej 20.
- 7) W ciągu minionego roku pracownicy działającej w ramach DTG Kancelarii Ogólnej zarejestrowali i nadali 58.188 sztuk przesyłek wychodzących za pośrednictwem firmy kurierskiej oraz 12.323 przesyłki wychodzące za pośrednictwem Poczty Polskiej. Równocześnie zajmowali się obsługą zwrotów i rozdziałem potwierdzeń odbioru, a ponadto obsługiwali pocztę elektroniczną oraz centralę telefoniczną.
- 8) Jako odpowiedzialny za archiwizację dokumentów w MOPS Dział Techniczno - Gospodarczy przyjmował z innych Działów materiały do archiwum zakładowego, jak również udostępniał na wnioski innych Działów dokumentację przechowywaną w archiwum.
- 9) Dział Techniczno - Gospodarczy był odpowiedzialny za wyznaczanie zadań i nadzorowanie pracy osób skierowanych przez Sąd do odpracowania orzeczonych kar.
- 10) Zatrudniony w Dziale Techniczno - Gospodarczym robotnik gospodarczy stale wykonywał drobne naprawy i prace konserwacyjne w siedzibie MOPS, Sekcjach Pracowników Socjalnych mieszkaniach chronionych i readaptacyjnych, w tym:
- naprawy urządzeń sanitarnych;
 - wymiany żarówek i świetlówek;

- naprawy mebli biurowych, czajników, zamków, żaluzji, itp.;
 - wiercenie otworów, osadzanie kołków, montaż tablic, pótek, itp.;
- 11) W zakresie działań Działu Techniczno - Gospodarczego znajdowała się obsługa mieszkań chronionych i readaptacyjnych pod względem dbania o ich podstawowe wyposażenie, comiesięczne doładowywanie energii elektrycznej w mieszkaniach wyposażonych w liczniki przedpłatowe, odczyty wodomierzy z podaniem ich do GSM „Luiza”.
- 12) Dział Techniczno - Gospodarczy pośredniczył w przekazywaniu mebli zgłoszonych do oddania na rzecz potrzebujących, odbierał odzież i zabawki. Przeprowadzono również zbiórkę odzieży używanej, z której większość rozdysponowano pomiędzy osoby korzystające z pomocy Ośrodka.
- 13) W ciągu roku pracownicy Działu Techniczno - Gospodarczego wykonywali również szereg działań związanych z codzienną działalnością Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz powiązanych pośrednio z działalnością MOPS, w tym:
- przygotowanie i przeprowadzenie kasacji zużytych składników majątku MOPS ;
 - prowadzenie rejestru umów zawieranych przez MOPS;
 - udział w wizjach zwoływanych przez Urząd Miejski i MPGM Sp. z o.o. w lokalach zajmowanych przez osoby korzystające z pomocy MOPS;
 - udział w wizjach, przekazaniach do remontu i odbiorach technicznych lokali socjalnych remontowanych z udziałem uczestników programów realizowanych przez Klub Integracji Społecznej;
 - przygotowanie i edycja informacji i ogłoszeń dotyczących działalności bieżącej MOPS oraz rozmieszczanie tych ogłoszeń w ustalonych miejscach;
 - kontrola wydatków na połączenia telefoniczne stacjonarne i komórkowe;
 - miesięczne rozliczenia mediów, usług telekomunikacyjnych i innych usług wykorzystywanych na potrzeby Działu Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych;
 - aktualizacja list telefonów służbowych - komórkowych i stacjonarnych;
 - zamawianie pieczętek, tablic i druków;
 - zapewnienie ubezpieczenia pomieszczeń biurowych i sprzętu komputerowego;
 - współpraca z Działem Finansowo - Księgowym w zakresie rozliczeń i płatności;
 - sprzątanie pomieszczeń biurowych i powierzchni użytkowych MOPS;
 - współpraca z Działem Finansowo - Księgowym w zakresie rozliczeń z właścicielami i zarządcami budynków, w których znajdują się mieszkania MOPS, itp.;
 - przygotowanie sali konferencyjnej do spotkań, szkoleń, udział w przygotowaniu konferencji, itp.

VI. ZASOBY KADROWE MOPS

Wykaz pracowników zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej wg stanowisk na dzień 31.12.2013 r. (stan zatrudnienia łącznie 260 osoby).

L.p.	Stanowisko	osoby
1.	Dyrektor	1
2.	Zastępca dyrektora	2
3.	Radca prawny	1
4.	Audytór wewnętrzny	1
5.	Główny księgowy	1
6.	Zastępca głównego księgowego	1
7.	Kierownik działu	13
8.	Zastępca kierownika działu	2
9.	Kierownik sekcji	7
10.	Główny specjalista	4
11.	Starszy specjalista	3
12.	Starszy specjalista ds. BHP	1
13.	Specjalista	3
14.	Konsultant - koordynator	2
15.	Konsultant	6
16.	Psycholog	9
17.	Terapeuta	1
18.	Kierownik Sekcji Pracowników Socjalnych	6
19.	Starszy specjalista pracy socjalnej -koordynator	1
20.	Starszy specjalista pracy socjalnej	1
21.	Specjalista pracy socjalnej	34
22.	Starszy pracownik socjalny	32
23.	Pracownik socjalny	11
24.	Aspirant pracy socjalnej	6
25.	Starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	3
26.	Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	1
27.	Starszy asystent rodziny	1
28.	Asystent rodziny	1
29.	Młodszy asystent rodziny	3
30.	Starsza księgowa	8
31.	Księgowa	1
32.	Informatyk	2
33.	Starszy inspektor	13

34.	Inspektor	24
35.	Podinspektor	20
36.	Pomoc administracyjna	16
37.	Sekretarka	2
38.	Starszy magazynier	1
39.	Sprzątaczką	14
40.	Robotnik gospodarczy	1
	RAZEM	260

w tym: za osoby przebywające na urloпах macierzyńskich, wychowawczych, bądź długotrwałych zwolnieniach lekarskich zatrudnionych zostało 19 osób na czas określony oraz 6 osób na zastępstwo.

W roku 2013 trzydziestu ośmiu pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej podnosiło kwalifikacje zawodowe w formach szkolnych na studiach licencjackich i uzupełniających studiach magisterskich, jak również w formach pozaszkolnych tj. studiach podyplomowych i kursach przygotowawczych do specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny.

Liczba osób podnoszących kwalifikacje w trakcie roku 2013, w formach szkolnych - 8 osób:

- 1/ studia licencjackie - 4 osoby,
- 2/ uzupełniające studia magisterskie 4 osoby,

Liczba osób podnoszących kwalifikacje w innych formach łącznie 30 osób, w tym:

- 6 osób w trakcie specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny,
- 24 osoby rozpoczęły studia podyplomowe, z czego 9 osób ukończyło w roku sprawozdawczym.

Szkolenia pracowników

Ilość odbytych szkoleń ogółem - 69 w tym:

- szkolenia płatne - 13
- szkolenia bezpłatne - 56 organizowane w większości przez ROPS Katowice

W 2013 r. pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej uczestniczyli m.in. w szkoleniach z zakresu:

- świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego a także stypendiów szkolnych
- stosowania przepisów prawa zamówień publicznych
- kodeksu pracy
- kontraktu socjalnego
- doskonalenia warsztatu pracy pracownika socjalnego
- kompetencji społecznych pracowników socjalnych
- aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych

- asysty rodzinnej
- rozwiązywania problemów uzależnień na poziomie lokalnym
- przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- aktualnych problemów pomocy społecznej

Wykształcenie pracowników Ośrodka:

- wyższe - 192 osoby,
- średnie - 56 osób (27 średnie + 29 policealne),
- zasadnicze zawodowe - 9 osób,
- podstawowe - 3 osoby.

VII. PLAN POTRZEB MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2014 ROK

- 1) Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powoduje znaczny wzrost wydatków na pieczę zastępczą. Po dwóch latach realizacji ustawowych zadań należy zauważyć, iż środki finansowe znajdujące się w budżecie Ośrodka na 2013 rok, w pełni nie pokrywały wszystkich świadczeń przysługujących rodzinom zastępczym. Niektóre świadczenia (m. in. jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka) były wypłacane w minimalnych wysokościach i nie zaspokajały w pełni potrzeb dzieci przebywających w rodzinach zastępczych.
- 2) Wykaz potrzeb w zakresie pieczy zastępczej zawarty jest w załączniku nr 2 do niniejszego sprawozdania. Ponadto ogłaszane konkursy na przyznanie dotacji w małym stopniu pokrywają koszty działalności w zakresie pieczy zastępczej. Wprowadzenie więc tych zadań jest dodatkowym obciążeniem dla budżetu samorządu. Należy nadmienić, że od 2015 r. niektóre świadczenia fakultatywne stają się obowiązkowymi.
- 3) Wejście w życie dnia 22 kwietnia 2012 roku Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2012 roku w sprawie mieszkań chronionych (Dz. U. z dnia 22 marca 2012 roku, poz. 305) zwiększa koszty prowadzenia mieszkań chronionych po stronie samorządu. Zgodnie z wytycznymi zawartymi w ww. Rozporządzeniu powiaty, na terenie których funkcjonują mieszkania chronione zobligowane zostały do dnia 31 grudnia 2014 roku do dostosowania do nowych standardów w zakresie powierzchni, wyposażenia mieszkań chronionych, liczby osób przebywających w mieszkaniach oraz kwalifikacji personelu świadczącego wsparcie na rzecz osób przebywających w mieszkaniach, szczegółowego rodzaju i zakresu świadczonego wsparcia oraz ram czasowych zapewnienia wsparcia. Powyższe oznacza dodatkowe obciążenie budżetu Miasta kosztami związanymi z reorganizacją systemu mieszkań chronionych, koniecznością zwiększenia udziału wielu specjalistów, zatrudnieniu nowych.
- 4) Z roku na rok zwiększa się liczba osób - mieszkańców Rudy Śląskiej, które ze względu na wiek, stan zdrowia wymagają pomocy całodobowej w formie umieszczenia w domach pomocy społecznej. Wzrost liczby osób na „nowych zasadach” wymagających tej formy pomocy, wzrastające koszty utrzymania mieszkańców w domach pomocy społecznej z roku na rok wymagają większych środków samorządowych niezbędnych do realizacji zadania. Ponadto wydłużający się okres oczekiwania na umieszczenie w domach pomocy społecznej znajdujących się na terenie naszego Miasta, wiąże się z koniecznością kierowania osób do domów pomocy społecznej poza Rudą Śląską, co wiąże się ze wzrostem wydatków Miasta na zadanie.
- 5) W Rudzie Śląskiej wzrasta liczba osób niepełnosprawnych wymagających wsparcia i zwracających się o udzielenie dofinansowania ze środków PFRON. Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej są zadaniami ustawowymi, lecz ilość środków z PFRON jest niewystarczająca na ich realizację, nieadekwatna do potrzeb niepełnosprawnych mieszkańców Miasta. Powoduje to, że nie jest możliwe udzielenie wszystkim osobom niepełnosprawnym pomocy. Często czekają na nią miesiącami a nawet latami. Nie możliwym jest więc na bieżąco likwidowanie barier, czy

też udzielanie dofinansowania do zaopatrzenia w środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne. Sytuacja ta powoduje wzrost niezadowolenia wśród naszych klientów, a także utrudnia codzienne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych. Stąd środki przeznaczane przez PFRON powinny być znacznie wyższe, by zaspokoić potrzeby osób niepełnosprawnych.

- 6) Prace społecznie użyteczne są w Ośrodku sprawdzoną formą aktywizacji osób bezrobotnych jednak generują koszty związane z wypłatą świadczeń (pomimo refundacji z Funduszu Pracy), koniecznością zakupu sprzętu i wyposażenia, przewozami itp. W aktualnych przepisach pomocy społecznej brakuje obowiązkowego narzędzia aktywizacji zawodowej, które dawałyby możliwości aktywizacji bezrobotnych klientów pomocy społecznej bez generowania dodatkowych kosztów dla Ośrodka.
- 7) Podniesienie kryterium dochodowego od października 2012 r. skutkuje wzrostem liczby osób i rodzin ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej. Jest to widoczne przy realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (gmina ma obowiązek zabezpieczyć wkład własny w wys. 40% kosztów zadania) oraz w świadczeniach w formie zasiłku okresowego i celowego. Powoduje to zapotrzebowanie na dodatkowe środki zarówno z budżetu państwa, jak i budżetu Miasta. W przypadku zasiłków okresowych jest to wzrost o 1.767459 zł (w 2012 r. wykonanie 2 292 238 zł, w 2013 r. - 4.059697,-zł). W przypadku zasiłków celowych wysokość zasiłków uzależniona jest od możliwości gminy. W 2014 r. realizowane są świadczenia związane z zabezpieczeniem odpowiedniej odzieży i obuwia oraz ogrzaniem mieszkania. Wprowadzenie nowych kryteriów dochodowych zawsze wiąże się ze wzrostem wydatków na zasiłki, które musi również pokrywać samorząd.